
ПРИКАЗ

10.03.2020

г.Казань

БОЕРЫК

№ 200-осн

Татарстан Республикасы Урман хужалыгы министрлыгының 2019 елның 19 февралендәге 109-осн номерлы боерыгы белән расланган Исләйтар урманчылыгы урман хужалыгы регламентына үзгәрешләр кертү турында

Закондагы үзгәрешләргә бәйле рәвештә боерык бирәм:

1. Татарстан Республикасы Урман хужалыгы министрлыгының 2019 елның 19 февралендәге 109-осн номерлы боерыгы белән расланган Исләйтар урманчылыгы урман хужалыгы регламентына кушымтага ярашлы рәвештә үзгәрешләр кертергә.
2. Әлеге Боерык аны рәсми бастырып чыгарган көненнән башлап 10 көн узгач үз көченә керә.
3. Әлеге Боерык үтәлешен контрольдә тотуны урман хужалыгы министрының беренче урынбасары И.Н.Зариповка йөкләргә.

Министр

Р.Ә. Кузюров

Татарстан Республикасы Урман хужалыгы министрлыгының 2020 елның 10.03. 200-осн номерлы боерыгына кушымта

Татарстан Республикасы Урман хужалыгы министрлыгының 2019 елның 19 февралендәге 109-осн номерлы боерыгы белән расланган Исләйтар урманчылыгы урман хужалыгы регламентына кертелә торган үзгәрешләр

1. Кереш өлештә:

«Россия Федерациясе Урман кодексында каралган хокукый мөнәсәбәتلәрне жайга сала торган норматив хокукый актлар (2019 елның 1 нче гыйнварына)» бүлеген киләсе редакциядә баян итәргә:

«Россия Федерациясе Урман кодексында каралган хокукый мөнәсәбәتلәрне жайга салучы норматив хокукый актлар (2020 елның 1 нче гыйнварына).

РФ Урман кодексы статьясы	Россия Федерациясе Урман кодексында каралган	Норматив актлар
1	2	3
Россия Федерациясе Хөкүмәте актлары		
91 статьясының 7 өлеше	Дәүләт реестрыннан өзөмтәләр биргән өчен түләү	Россия Федерациясе Хөкүмәтенен «Дәүләт урман реестрыннан өзөмтәләр биргән өчен түләү күләме һәм аны алу тәртибе турында» 2007 елның 03 мартындагы 138 номерлы карары
100 статьяның 2 өлеше, 81 статьяның 38 пункты	Урман кишәрлекләренә һәм урманнардан файдаланганда барлыкка килә торган мөлкәт хокукларына китерелгән зыянны түләү. Урман законнары бозылу нәтижәсендә урманнарда китерелгән зыянның күләмен исәпләү таксаларын һәм методикаларын раслау	Россия Федерациясе Хөкүмәтенен «Урман законнарын бозу нәтижәсендә урманнарда һәм аларда булган табигать объектларына китерелгән зыянны каплау үзгәрешләрен раслау турында» 2018 елның 29 декабрдәге 1730 номерлы карары
96 статья, 81 статьяның 36 пункты	Федераль дәүләт урман күзәтчелеге (урман сагы), аны гамәлгә ашыру тәртибе	Россия Федерациясе Хөкүмәтенен «Федераль дәүләт урман күзәтчелеген (урман сагын) гамәлгә ашыру турында нигезләмә раслау турында» 2007 елның 22 июнендәге 394 номерлы карары
50 статьясының 3 өлеше	Зат, затлар төркеме тарафыннан эзерләнергә тиешле агач материалының максималь күләмен билгеләү	Россия Федерациясе Хөкүмәтенен «Зат, затлар төркеме тарафыннан эзерләнергә тиешле максималь үзгәреш күләмен билгеләү турында» 2007 елның 22 июнендәге 395 номерлы карары

РФ Урман кодексы статьясы	Россия Федерациясе Урман кодексында каралган	Норматив актлар
1	2	3
73 статьяның 4 өлеше, 81 статьяның 27 пункты	Федераль мөлкәттәге урман ресурслары берәмлеге өчен түләү ставкалары һәм урман кишәрлеген арендау өчен урман кишәрлеге майданы берәмлеге өчен түләү ставкалары билгеләү	Россия Федерациясе Хөкүмәтенен «Федераль миләктә булган урман кишәрлеген арендау буенча урман ресурслары күләме берәмлеге өчен түләү ставкалары һәм урман кишәрлеге майданы берәмлеге өчен түләү ставкалары турында» 2007 елның 22 маендагы 310 номерлы карары
44 статья	Сусаклагычлар, башка төрле ясалма су объектлары, шулай ук гидротехника корылмалары, диңгез портлары, диңгез терминаллары, елга портлары, причаллар төзү һәм аларны эксплуатацияләү өчен урманнардан файдалану	Россия Федерациясе Хөкүмәтенен «Су объекттын файдалануга тапшыру турында карар эзерләү һәм кабул итү тәртибе турында» 2006 елның 30 декабрдәге 844 номерлы карары
45 статья	Урманнардан линияле объектлар төзү, үзгәртеп кору, эксплуатацияләү өчен файдалану	Россия Федерациясе Хөкүмәтенен «Россия Федерациясе элементә линияләрен һәм корылмаларын саклау кагыйдәләрен раслау турында» 1995 елның 9 июндәге 578 номерлы карары
76 статьяның 3 өлеше, 81 статьяның 30 пункты	Урман утыртмаларын сату-алу шартнамәләре буенча түләү. Федераль мөлкәттә, шулай ук Россия Федерациясе субъектлары мөлкәтендә һәм муниципаль мөлкәттә торучы жирләрдә эзерләнә торган агач материалы берәмлеге өчен түләү ставкаларын билгеләү	Россия Федерациясе Хөкүмәтенен «Федераль мөлкәттә торган урман кишәрлеген арендау буенча урман ресурслары күләме берәмлеге өчен түләү ставкалары һәм урман кишәрлеге майданы берәмлеге өчен түләү ставкалары турында» 2007 елның 22 маендагы 310 номерлы карары
16 статьяның 3 өлеше, 60.3 статья, 81 статьяның 17 пункты	Урманнарда санитар куркынычсызлык. Урман утыртмаларын кисү тәртибе	Россия Федерациясе Хөкүмәтенен «Урманнарда санитар куркынычсызлык кагыйдәләре турында» 2007 елның 20 маендагы 607 номерлы карары
16 статьяның 3 өлеше, 53 статьяның 3 өлеше, 81 статьяның 16 пункты	Урманнарда янғын куркынычсызлыгы	Россия Федерациясе Хөкүмәтенен «Урманнарда янғын куркынычсызлыгы кагыйдәләрен раслау турында» 2007 елның 30 июндәге 417 номерлы карары; Россия Федерациясе Хөкүмәтенен «Урманнарны янғынга каршы төзекләндерү чаралары турында» 2011 елның 16 апрелдәге 281 номерлы карары, Россия Федерациясе Хөкүмәтенен «Урман янғынлары нәтижәсендә урманнарда барлыкка килгән гадәттән тыш хәлләрне бетерү

РФ Урман кодексы статьясы	Россия Федерациясе Урман кодексында каралган	Норматив актлар
1	2	3
		өчен федераль башкарма хакимият органнары көчләрән һәм чараларын жәлеп итү турында» 2017 елның 2 декабрәндәге 1464 номерлы карары, Россия Федерациясе Хөкүмәтенен «Урман янғыннары нәтижәсендә урманнарда барлыкка килгән гадәттән тыш хәлләр турында» 2011 елның 17 маендагы 376 номерлы карары, Россия Федерациясе Хөкүмәтенен «Урман янғыннарын сүндерү планын һәм аның рәвешен эшләү һәм раслау кагыйдәләрен раслау турында» 2011 елның 17 маендагы 377 номерлы карары, Россия Федерациясе Хөкүмәтенен «Урманнарда һәм урман янғыннарында янғын куркынычы турындагы мәгълүматларның дөрөсләгән контрольдә тоту кагыйдәләрен раслау турында» 2011 елның 18 августындагы 687 номерлы карары
22 статьяның 3 өлеше	Урманнарны үзләштерү өлкәсендә инвестиция эшчәнлеге. Урманнарны үзләштерү өлкәсендә өстенлекле инвестиция проектлары исемлеген әзерләү һәм раслау	Россия Федерациясе Хөкүмәтенен «Урманнарны үзләштерү турында өстенлекле инвестиция проектлары турында һәм Россия Федерациясе Хөкүмәтенен кайбер актларын көчен югалткан дип тану турында» 2018 елның 23 февралендәге 190 номерлы карары
6 статья	Урманнар урнашкан жирләр	Россия Федерациясе Хөкүмәтенен «Урман фонды жирләрен бүтән (башка) категория жирләренә күчерү турында документлар составы һәм аларны әзерләү тәртибе турында» 2006 елның 28 гыйнварындагы 48 номерлы карары
114 статьяның 6 өлеше	Урман-парк зоналарында урнашкан урманнарның, яшел зоналарда урнашкан урманнарның функциональ зоналары	Россия Федерациясе Хөкүмәтенен «Россия Федерациясе Урман кодексының 114 статьясындагы 1 өлешенен 3 һәм 4 пунктларында күрсәтелгән урманнар булган жирләрен чикләрен үзгәртү һәм урман парк зоналарында урнашкан урманнарда функциональ зоналарны билгеләү кагыйдәләрен раслау турында» 2019 елның 21 декабрәндәге 1755 номерлы карары
13 статья	Урман инфраструктурасы	Россия Федерациясе Хөкүмәтенен «Яклаучы урманнар, эксплуатация урманнары һәм резерв урманнары өчен

РФ Урман кодексы статьясы	Россия Федерациясе Урман кодексында каралган	Норматив актлар
1	2	3
		урман инфраструктурасы объектлары исемлеген раслау турында» 2012 елның 17 июлендәге 1283-р номерлы боерыгы
21 статья	Урман инфраструктурасына бәйлә булмаган объектлар төзү, үзгәртеп кору һәм эксплуатацияләү	Россия Федерациясе Хөкүмәтенен «Яклаучы урманнар, эксплуатация урманнары һәм резерв урманнары өчен урман инфраструктурасы булдыруга бәйлә булмаган объектлар исемлеген раслау турында» 2013 елның 27 маендагы 849-р номерлы боерыгы
45 статья	Урманнардан линияле объектлар төзү, үзгәртеп кору, эксплуатацияләү өчен файдалану	Россия Федерациясе Хөкүмәтенен «Электр челтәрләре хужалыгы объектларының саклык зоналарын һәм мондый зоналар чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләреннән файдалануның махсус шартларын билгеләү тәртибе турында» 2009 елның 24 февралендәге 160 номерлы карары
73.1 статьяның 6 өлеше, 81 статьяның 28 һәм 29 пунктлары	Дәүләти яисә муниципаль мөлкәттәге урман кишәрлегенен аренда шартнамәсен төзү Дәүләт мөлкәтендә яисә муниципаль мөлкәттәге урман кишәрлегенен аренда шартнамәсен эзәрләү һәм төзү тәртибе	Россия Федерациясе Хөкүмәтенен «Агач материалы эзәрләү өчен дәүләт мөлкәтендәге яисә муниципаль мөлкәттәге жир кишәрлеген арендага алу шартнамәсен төзү хокукына конкурста катнашучыларның конкурс тәкъдимнәрен бәяләү кагыйдәләрен һәм тәкъдим ителгән шартларны бәяләү һәм агач материалы эзәрләү өчен дәүләт мөлкәтендәге яисә муниципаль мөлкәттәге жир кишәрлеген арендага алу шартнамәсен төзү хокукына конкурста җиңүчене билгеләүгә нигез булган критерийларны раслау турында» 2019 елның 7 мартындагы 241 номерлы карары
Россия Федерациясе Табигать ресурслары һәм экология министрлыгы (алга таба – Россия Табигать министрлыгы) норматив актлары		
62 статьяның 3 өлеше, 81 статьяның 21 пункты	Урман торгызу. Урман торгызу кагыйдәләре	«Урманнарны торгызу кагыйдәләрен, урман торгызу проектының составын, урман торгызу проектын эшләү һәм аңа үзгәрешләр кертү тәртибен раслау турында» 2019 елның 25 мартындагы 188 номерлы боерык
73.1 статьяның 7 өлеше	Урман кишәрлегенен типик аренда шартнамәсе	«Урман кишәрлекләре арендасының бертип шартнамәсен раслау турында» 2017 елның 20 декабрдендәге 693 номерлы боерык
77 статья	Урман утыртмаларын сату-алу турында типик шартнамә	«Урман утыртмаларын сату-алуның бертип шартнамәсен раслау турында»

РФ Урман кодексы статьясы	Россия Федерациясе Урман кодексында каралган	Норматив актлар
1	2	3
		2017 елның 17 октябрдәгә 567 номерлы боерык
60.15 статья	Сирәк очрый торган һәм юкка чыгу куркынычы янаган агачларны, куакларны, лианаларны, бүтән урман үсемлекләрен саклау үзенчәлекләре	«Россия Федерациясе Кызыл китабына яисә РФ субъектлары кызыл китапларына кертелгән, сирәк очрый торган һәм юкка чыгу куркынычы янаган агачларны, куакларны, лианаларны, бүтән урман үсемлекләрен саклау үзенчәлекләрен раслау турында» 2017 елның 29 маендагы 264 номерлы боерык
16 статьяның 3 өлеше, 64 статьяның 3 өлеше, 81 статьяның 23 пункты	Урманнарны тәрбия кылу. Урманнарны тәрбия кылу кагыйдәләре. Урман утыртмаларын кисү тәртибе	«Урманнарны карау кагыйдәләрен раслау турында» 2017 елның 22 ноябрдәгә 626 номерлы боерык
112 статьяның 6 өлеше, 81 статьяның 40 пункты	Махсус сакланучы табигать территорияләрендә урнашкан урманнардан файдалану, аларны саклау, яклау, янадан үстерү үзенчәлекләре	«Махсус сакланучы табигать территорияләрендә урнашкан урманнардан файдалану, аларны саклау, яклау, янадан үстерү үзенчәлекләрен раслау турында» 2007 елның 16 июлендәгә 181 номерлы боерык
53.1 статья	Урман янгыннарын кисәтү	«Урман янгыннарын кисәтү һәм сүндерү чаралары төрләрен, урманнардан файдаланучы затларның әлегә чаралар белән тәэмин ителү нормативларын, урманнардан файдаланганда булырга тиешле урман янгыннарын кисәтү һәм сүндерү чаралары нормаларын раслау турында» 2014 елның 28 мартындагы 161 номерлы боерык
53.2 статья	Урманнарда янгын чыгу куркынычын һәм урман янгыннарын мониторинглау	«Урманнарда янгын куркынычын һәм урман янгыннарын күзәтүне гамәлгә ашыру тәртибен раслау турында» 2014 елның 23 июнендәгә 276 номерлы боерык
15 статьяның 3 өлеше	Урман үсә торган зоналар һәм урманлы районнар	«Россия Федерациясенен урман үсү зоналары исемлеген һәм Россия Федерациясенен урманлы районнары исемлеген раслау турында» 2014 елның 18 августындагы 367 номерлы боерык
87 статьяның 7 өлеше, 81 статьяның 34 пункты	Урман хужалыгы регламентларының составы, аларны эшләү тәртибе, аларның гамәлдә булу вакыты һәм аларга үзгәрешләр кертү тәртибе	«Урман хужалыгы регламентларының составын, аларны эшләү тәртибен, аларның гамәлдә булу вакытын һәм аларга үзгәрешләр кертү тәртибен раслау турында» 2017 елның 27 февралендәгә 72 номерлы боерык
60.5 статья	Урман патологиясе буенча дөүләт	«Урман патологиясе буенча дөүләт

РФ Урман кодексы статьясы	Россия Федерациясе Урман кодексында каралган	Норматив актлар
1	2	3
	мониторингы	мониторингын гамәлгә ашыру тәртибен раслау турында» 2017 елның 05 апрелендәге 156 номерлы боерык
60.7 статья	Зарарлы организмнар таралуны кисәтү	«Зарарлы организмнар таралуны кисәтү буенча чараларны гамәлгә ашыру кагыйдәләрен раслау турында» 2016 елның 12 сентябрэндәге 470 номерлы боерык
60.6 статьяның 4 өлеше	Урман патологиясе буенча тикшеренүләр. Урман патологиясе буенча тикшеренүләренә уздыру тәртибе	«Урман патологиясе буенча тикшеренүләр уздыру тәртибен һәм урман патологиясе буенча тикшеренү актының формасын раслау турында» 2016 елның 16 сентябрэндәге 480 номерлы боерык
16.1 статьяның 4 өлеше, 29 статьяның 9 өлеше, 81 статьяның 4 пункты	Диләнке эшләре. Агач материалы эзерләү. Агач материалы эзерләү кагыйдәләре. Урман утыртмаларын кисү тәртибе	«Агач материалы эзерләү кагыйдәләрен һәм Россия Федерациясе Урман кодексының 23 статьясында күрсәтелгән урманчылыктарда, урман паркларында агач материалы эзерләү үзенчәлекләрен раслау турында» 2016 елның 13 сентябрэндәге 474 номерлы боерык, «Диләнке эшләре төрләрен, аларны уздыру тәртибен һәм эзлеклелеген, Диләнке эшләренең технологик картасы формасын, Диләнке карау акты формасын һәм Диләнке карау тәртибен раслау турында» 2016 елның 27 июнендәге 367 номерлы боерык
60.4 статья	Урманнарны яклау буенча районнарда бүленеш	«Урманнарны яклау буенча районнарда бүлү тәртибен раслау турында» 2017 елның 09 гыйнварындагы 1 номерлы боерык
91 статья	Дәүләт урман реестры	«Дәүләт урман реестрына документлаштырылган мәгълүматлар кертүгә һәм аны үзгәртүгә нигез булган документларның исемлеген, аларның формаларын һәм аларны эзерләү тәртибен раслау турында» 2013 елның 11 ноябрэндәге 496 номерлы боерык, «Дәүләт урман реестрында булган, зарури тәртиптә бирелә торган мәгълүматлар төрләре исемлеген һәм аны бирү шартларын раслау турында» 2013 елның 30 октябрэндәге 464 номерлы боерык, «Дәүләт урман реестрын алып бару рәвешләрен раслау турында» 2016 елның 06 октябрэндәге 514 номерлы боерык,

РФ Урман кодексы статьясы	Россия Федерациясе Урман кодексында каралган	Норматив актлар
1	2	3
70.1 статьяның 12 өлеше	Урман кишәрлекләрен проектлау	«Урман кишәрлегенең проект документациясе составына һәм аның эчтәлегенә карата таләпләр, аны эзерләү тәртибен раслау турында» 2017 елның 03 февралендәге 54 номерлы боерык
60.13 статья	Урманнарны радиоактив пычранудан саклау үзенчәлекләре	«Урманнарның радиоактив пычрану зоналарында профилактика һәм тернәкләндерү чараларын гамәлгә ашыру үзенчәлекләрен раслау турында» 2017 елның 08 июнендәге 283 номерлы боерык
65 статьяның 5 өлеше	Урман орлыкчылыгы	«Урман орлыкчылыгы объектларын (урман орлыкчылыгы плантацияләрен, даими урман орлыклары кишәрлекләрен) төзү һәм аерып чыгару кагыйдәләрен раслау турында» 2015 елның 20 октябрэндәге 438 номерлы боерык, «Урманның төп агач токымнарының урман үсемлекләренең районнарга бүленгән орлыкларын куллану тәртибен раслау турында» 2015 елның 17 сентябрэндәге 400 номерлы боерык
46 статьяның 3 өлеше, 81 статьяның 13 пункты	Урманнардан агач материалын һәм башка урман ресурсларын эшкәртү өчен файдалану. Урманнардан агач материалы һәм башка урман ресурслары эшкәртү өчен файдалану кагыйдәләре	«Урманнардан агач материалы һәм башка урман ресурслары эшкәртү өчен файдалану кагыйдәләрен раслау турында» 2014 елның 01 декабрэндәге 528 номерлы боерык
38 статья	Урманнардан авыл хужалыгы алып бару өчен файдалану	«Урманнардан авыл хужалыгы алып бару өчен файдалану кагыйдәләрен раслау турында» 2017 елның 21 июнендәге 314 номерлы боерык
49 статьяның 3 өлеше, 81 статьяның 14 пункты	Урманнардан файдалану турында хисап. Урманнардан файдалану турында хисап тапшыру тәртибе	«Урманнардан файдалану турында хисапка кертелә торган мәгълүматлар исемлеген, урманнардан файдалану турында хисап тапшыру формасын һәм тәртибен, шулай ук урманнардан файдалану турында электрон рәвештә хисап формасына карата таләпләр раслау турында» 2017 елның 21 августындагы 451 номерлы боерык
66 статьяның 2 өлеше, 81 статьяның 25 пункты	Урманнарны торгызу һәм урман үрчетү турында хисап. Урманнардан файдалану һәм урман үрчетү турында хисап тапшыру тәртибе	«Урманнарны торгызу һәм урман үрчетү турында хисапка кертелә торган мәгълүматлар исемлеген, урманнарны торгызу һәм урман үрчетү турында хисап формасын һәм аны тапшыру тәртибен, шулай ук урман торгызу һәм урман үрчетү турында электрон рәвештәге хисап

РФ Урман кодексы статьясы	Россия Федерациясе Урман кодексында каралган	Норматив актлар
1	2	3
		форматына карата таләпләр раслау турында» 2017 елның 21 августындагы 452 номерлы боерык
89 статья	Урманнарны үзләштерү проектына дәүләти һәм муниципаль экспертиза. Урманнарны үзләштерү проектына дәүләти һәм муниципаль экспертиза тәртибе	«Урманнарны үзләштерү проектына дәүләти һәм муниципаль экспертиза тәртибен раслау турында» 2016 елның 26 сентябрәндәге 496 номерлы боерык
26 статьяның 3 өлеше, 81 статьяның 3 пункты	Урман декларациясе. Урман декларациясен тутыру һәм тапшыру тәртибе	«Урман декларациясе формасын, аны тутыру һәм тапшыру тәртибен, электрон рәвештә урман декларациясе форматына таләпләр раслау турында» 2015 елның 16 гыйнварындагы 17 номерлы боерык
60 статьяның 3 өлеше, 60.11 статьяның 3 өлеше, 81 статьяның 20.1 пункты	Урманнарны янгыннардан саклау турында хисап. Урманнарны янгыннардан саклау турында хисап тапшыру тәртибе. Урманнарны яклау турында хисап. Урманнарны яклау турында хисап тапшыру тәртибе	«Урманнарны янгыннардан саклау турында хисапка кертелә торган мәгълүматлар исемлеген, урманнарны янгыннардан саклау турында хисап формасын һәм аны тапшыру тәртибен, шулай ук урманнарны янгыннардан саклау турында электрон рәвештә хисап тапшыру форматына карата таләпләр, урманнарны яклау турында хисапка кертелә торган мәгълүматлар исемлеген, урманнарны яклау турында хисап формасын һәм аны тапшыру тәртибен, шулай ук урманнарны яклау турында электрон рәвештә хисап форматына карата таләпләр раслау турында» 2017 елның 09 мартындагы 78 номерлы боерык
60.8 статьяның 5 өлеше	Зыянлы организмнарның чыганаclarын юк итү	«Зыянлы организмнарның чыганаclarын юк итү кагыйдәләрен раслау турында» 2016 елның 23 июнендәге 361 номерлы боерык
53.4 статья	Урман янгыннарын сүндерү	«Урман янгыннарын сүндерү кагыйдәләрен раслау турында» 2014 елның 08 июлендәге 313 номерлы боерык
64.1 статьяның 2 өлеше	Урманнарны торгызу өчен билгеләнгән жирләрне урман урнашкан жирләргә кертү	«Урманнарны торгызу өчен билгеләнгән жирләрне урман урнашкан жирләргә кертү тәртибен һәм тиешле акт рәвешләрен раслау турында» 2019 елның 11 мартындагы 150 номерлы боерык
86 статьясының 5 өл.	Россия Федерациясе субъектының урман планы. Россия Федерациясе субъектының урман планы составы һәм аны әзерләү тәртибе	«Россия Федерациясе субъекты урман планының бертип формасын һәм составын, аны әзерләү һәм үзгәрешләр кертү тәртибен раслау турында» 2017 елның 20 декабрәндәге 692 номерлы боерык

РФ Урман кодексы статьясы	Россия Федерациясе Урман кодексында каралган	Норматив актлар
1	2	3
		боерык
32 статья	Агач булмаган урман ресурсларын эзерләү һәм жыеп алу	«Агач булмаган урман ресурсларын эзерләү һәм жыеп алу турында» 2018 елның 16 июлендәге 325 номерлы боерык
67 статья, 68 статья	Урманнарны тәртипкә китерү турында гомуми нигезләмәләр. Урман корылышының эчтәлеген	«Урманнарны тәртипкә китерү инструкциясен раслау турында» 2018 елның 29 мартындагы 122 номерлы боерык
63 статьяның 2 өлеше, 81 статьяның 22 пункты	Урман үрчетү. Урман үрчетү кагыйдәләре	«Урманнарны үрчетү кагыйдәләрен, урманнарны үрчетү проекты составын, аны эшләү тәртибен раслау турында» 2018 елның 28 декабрдәге 700 номерлы боерык
Федераль урман хужалыгы агентлыгы (алга таба – Рослесхоз) норматив актлары		
88 статьяның 2 өлеше	Урманнарны үзләштерү проекты Урманнарны үзләштерү проектының составы һәм аны эшләү тәртибе	«Урманнарны үзләштерү проекты составын һәм аны эшләү тәртибен раслау турында» 2012 елның 29 февралдәге 69 номерлы боерык
29 статьяның 5 өлеше, 81 статьяның 1 пункты	Файдалану өчен билгеләнгән диләнке күләмен исәпләп чыгару тәртибе	«Файдалану өчен билгеләнгән диләнке күләмен исәпләп чыгару тәртибен раслау турында» 2011 елның 27 маендагы 191 номерлы боерык
39.1 статья	Урман үсемлекләренең утырту материалын (үрентеләр, чәчкеннәр) үстерү	«Урманнардан урман үсемлекләренең утырту материалын (үрентеләр, чәчкеннәр) үстерү өчен файдалану кагыйдәләрен раслау турында» 2011 елның 19 июлендәге 308 номерлы боерык
45 ст.	Урманнардан линияле объектлар төзү, үзгәртеп кору, эксплуатацияләү өчен файдалану	«Урманнардан линияле объектлар төзү, үзгәртеп кору, эксплуатацияләү өчен файдалану кагыйдәләрен раслау турында» 2011 елның 10 июнендәге 223 номерлы боерык
43 статья	Урманнардан жир асты байлыкларын геологик өйрәнүне гамәлгә ашыру, файдалы казылмалар эзләү һәм чыгару өчен файдалану	«Урманнардан жир асты байлыкларын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару өчен, файдалы казылма ятмаларын эшләү өчен файдалану кагыйдәләрен раслау турында» 2010 елның 27 декабрдәге 515 номерлы боерык
31 статья	Чәер эзерләү	«Чәер эзерләү кагыйдәләрен раслау турында» 2012 елның 24 гыйнварындагы 23 номерлы боерык
39 статья	Жимешле, жиләкле, декоратив урман үсемлекләре, дару үләннәре үстерү	«Урманнардан жимешле, жиләкле, декоратив урман үсемлекләрен, дару үләннәрен үстерү өчен файдалану кагыйдәләрен раслау турында» 2011

РФ Урман кодексы статьясы	Россия Федерациясе Урман кодексында каралган	Норматив актлар
1	2	3
		елның 5 декабрдәгә 510 номерлы боерык
34 статья	Азык-төлек урман ресурслары эзерләү һәм дару үләннәре жыю	«Азык-төлек урман ресурсларын һәм дару үләннәрен эзерләү кагыйдәләрен раслау турында» 2011 елның 5 декабрдәгә 511 номерлы боерык
40 статья	Урманнардан фәнни-тикшеренү эшчәнлеген, мәгариф эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен файдалану	«Урманнардан фәнни-тикшеренү эшчәнлеген, мәгариф эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен файдалану кагыйдәләрен раслау турында» 2011 елның 23 декабрдәгә 548 номерлы боерык
41 статья	Урманнардан рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен файдалану	«Урманнардан рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен файдалану кагыйдәләрен раслау турында» 2012 елның 21 февралдәгә № 62 боерык
29 статьяның 6 өлеше, 81 статьяның 2 пункты	Агач материалы эзерләү. Агач материалын эзерләү рөхсәт ителми торган агачларның һәм куаклыкларның төрләре (токимнары) исемлеге	«Үзагачын эзерләү рөхсәт ителми торган агачларның һәм куаклыкларның төрләре (токимнары) исемлеген раслау турында» 2011 елның 5 декабрдәгә 513 номерлы боерык
53 статьяның 4 өлеше, 53.1 статья, 81 статьяның 16 пункты	Урманнарда янгын куркынычсызлыгы. Урман янгыннарын кисәтү	«Урманнарны янгынга каршы кору нормативларын раслау турында» 2012 елның 27 апрелдәгә 174 номерлы боерык, «Урманнарның табигый янгын куркынычы классификациясен һәм, һава торышына карап, урманнарда табигый янгын куркынычы классификациясен раслау турында» 2011 елның 5 июлдәгә 287 номерлы боерык
Татарстан Республикасы норматив актлары		
82, 83 статьялар	Урман мөнәсәбәтләре өлкәсендә Россия Федерациясе субъектлары дәүләт хакимияте органнары вәкаләтләре. Урман мөнәсәбәтләре өлкәсендә Россия Федерациясе дәүләт хакимияте органнарының аерым вәкаләтләрен Россия Федерациясе субъектлары дәүләт хакимияте органнарына тапшыру	«Татарстан Республикасында урманнардан файдалану турында» 2008 елның 22 маендагы 22-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, Татарстан Республикасы Президентының «Татарстан Республикасы Урман планын раслау турында» 2018 елның 24 декабрдәгә ПУ-880 номерлы Указы, «2014-2024 елларга Татарстан Республикасының урман хужалыгын үстерү» дәүләт программасын раслау турында» 2013 елның 30 июлдәгә 531 номерлы Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карары, Татарстан Республикасы Министрлар

РФ Урман кодексы статьясы	Россия Федерациясе Урман кодексында каралган	Норматив актлар
1	2	3
		Кабинетының «Төбәк әһәмиятендәге яки Татарстан Республикасының муниципальара әһәмиятендәге гомуми файдаланудагы автомобиль юллары исемлеген раслау турында» 2019 елның 17 октябрәндәге 916 номерлы карары
		Татарстан Республикасы Тарифлар буенча дәүләт комитетының «Татарстан Республикасында шәхси ихтыяжлар өчен урман утыртмаларын сату-алу шартнамәсе буенча гражданнар өчен түләү ставкалары билгеләү турында» 2017 ел, 27 февраль, № 9-1/нпс карары

2. 1 нче бүлектә:

а) 1.1 бүлекчәдә:

1.1.4 бүлекчәдә 3 нче таблицаны түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«3 нче таблица

Урманнарның максатчан билгеләнеше һәм яклагыч урман категорияләре буенча бүленеше

Урманнарның максатчан билгеләнеше	Кишәрлек урманчылыгы	Кварталларның яки өлешләренең номерлары	Майданы, га	Урманнарны максатчан билгеләнеше буенча бүлү нигезләре
1	2	3	4	5
Жәмгысе урманнар, шул исәптән:	Ашыт	1-101	7449	
	Илләт	1-102	9733	
	Жәмгысе		17182	
1. Яклаучы урманнар барлыгы, шул исәптән			13904	
1.1. су саклау зоналарында урнашкан урманнар	Ашыт	квартал өлешләре: 8, 11-13, 17, 18, 21, 22, 28, 33, 34, 36-40, 51, 60-62, 82, 83, 86, 100	266	РФ Урман кодексы, РФ Су кодексы, «Россия Федерациясе Урман кодексын гамәлгә кертү турында» 2006 елның 4 декабрәндәге 201-ФЗ номерлы федераль закон, «Татарстан Республикасы территориясендә урманнарны
	Илләт	квартал өлешләре: 4, 5, 8, 9, 14, 15, 19, 20, 25, 30, 34, 35, 41-43, 48-50, 54, 55, 64-67, 72-74, 79, 80, 91, 93-95	736	
	Жәмгысе		1002	

Урманнарның максатчан билгеләнеше	Кишәрлек урманчылыгы	Кварталларның яки өлешләренең номерлары	Майданы, га	Урманнарны максатчан билгеләнеше буенча бүлү нигезләре
1	2	3	4	5
				кыйммәтле урманнарга, эксплуатация урманнарына кертү һәм аларның чикләрен билгеләү турында» 2010 елның 16 июнендәге 232 номерлы Рослесхоз боерыгы, Россия Табигать ресурслары министрлыгының «Урманнарны тәртипкә китерү инструкциясен раслау турында» 2018 елның 29 мартындагы 122 номерлы боерыгы
1.2. табигый һәм бүтән объектларны яклау вазыйфасын үтәүче урманнар, шул исәптән барлыгы:			2695	
1.2.1. яклагыч урман полосаларында урнашкан урманнар (тимер юл транспорты турында Россия Федерациясе законнары,	Ашыт	квартал өлешләре: 24, 27, 29-31, 35, 39, 70, 71, 84, 85	225	РФ Урман кодексы, «Татарстан Республикасы территориясендә урманнарны кыйммәтле
	Илләт	квартал өлешләре: 21-23, 25-28, 30-31, 35, 36, 43, 44, 55, 56, 67-69, 76, 81-85, 88, 100-102	862	

Урманнарның максатчан билгеләнеше	Кишәрлек урманчылыгы	Кварталларның яки өлешләренең номерлары	Майданы, га	Урманнарны максатчан билгеләнеше буенча бүлү нигезләре
1	2	3	4	5
автомобиль юллары турында һәм юл эшчәнлегенә турында законнар нигезендә билгеләнгән тиер юлларга бүлү бирелгән полосулар чикләрендә һәм автомобиль юлларының юл буе полосуларында урнашкан урманнар)	Жәмгысе		1087	урманнарга, эксплуатация урманнарына кертү һәм аларның чикләрен билгеләү турында» 2010 елның 16 июнендәге 232 номерлы Рослесхоз боерыгы, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Төбәк эһәмиятендәге яки Татарстан Республикасының муниципальара эһәмиятендәге гомуми файдаланудагы автомобиль юллары исемлеген раслау турында» 2019 елның 17 октябрдәге 916 номерлы карары
1.2.2. урман паркы зоналарында урнашкан урманнар	Ашыт	кварталлар: 52-59, 64-69, 73-77, 79-81, 89, 93, 95, 99, квартал өлешләре: 87, 88, 92, 94, 96-98	1608	Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2019 елның 5 ноябрдәге 2801-р номерлы күрсәтмәсе
	Илләт	-	-	
	Жәмгысе		1608	
1.3. кыйммәтле урманнар, шул исәптән			10207	
1.3.1. эрозиягә каршы урманнар (жирләренә эрозиядән саклау өчен билгеләнгән урманнар)	Ашыт	кварталлар: 26, 41-50, 63, 72, 78, 84, 90, 91, 101, квартал өлешләре: 29, 36, 38, 40, 51, 60, 61, 62, 70, 71, 82, 83, 85-87, 88, 92, 94, 96-98, 100	2427	«Татарстан Республикасы территориясендә урманнарны кыйммәтле урманнарга, эксплуатация урманнарына кертү һәм аларның чикләрен билгеләү
	Илләт	кварталлар: 1, 51, 52, 62, 70, 71, 77, 78, 90, 92, 98, 99, квартал өлешләре: 49, 50, 69, 88, 91, 93, 95,	1358	

Урманнарның максатчан билгеләнеше	Кишәрлек урманчылыгы	Кварталларның яки өлешләренең номерлары	Майданы, га	Урманнарны максатчан билгеләнеше буенча бүлү нигезләре
1	2	3	4	5
		100-102		турында» 2010 елның 16 июнендәге 232 номерлы Рослесхоз боерыгы
	Жәмгысе		3785	
1.3.2. фәнни яки тарихи-мәдәни әһәмияткә ия урманнар	Ашыт	-	-	«Татарстан Республикасы территориясендә урманнарны кыйммәтле урманнарға, эксплуатация урманнарына кертү һәм аларның чикләрен билгеләү турында» 2010 елның 16 июнендәге 232 номерлы Рослесхоз боерыгы
	Илләт	кварталлар: 96, 97	23	
	Жәмгысе		23	
1.3.4. су объектлары буйларында урнашкан тыюлы урман полосалары	Ашыт	кварталлар: 1-7, 9, 10, 14-16, 19, 20, 23, квартал өлешләре: 8, 11-13, 17, 18, 21, 22	2092	«Татарстан Республикасы территориясендә урманнарны кыйммәтле урманнарға, эксплуатация урманнарына кертү һәм аларның чикләрен билгеләү турында» 2010 елның 16 июнендәге 232 номерлы Рослесхоз боерыгы
	Илләт	кварталлар: 10-13, 16, 17, 24, 29, 32, 37, 45, 53, 57, 63, 75, квартал өлешләре: 14, 15, 19-22, 25-27, 30, 31, 34-36, 42-44, 54-56, 64-68, 72-74, 76, 79-81	4307	
	Жәмгысе		6399	
2. Эксплуатация урманнары	Ашыт	кварталлар: 25, 32, квартал өлешләре: 24, 27-28, 30, 31, 33, 34, 35, 37, 39	831	«Татарстан Республикасы территориясендә урманнарны кыйммәтле урманнарға, эксплуатация урманнарына кертү һәм аларның чикләрен билгеләү турында» 2010 елның 16 июнендәге 232 номерлы Рослесхоз боерыгы
	Илләт	кварталлар: 2, 3, 6, 7, 18, 33, 38, 39, 40, 46, 47, 58-61, 86, 87, 89, квартал өлешләре: 4, 5, 8, 9, 23, 28, 41, 48, 82-85	2447	
	Жәмгысе		3278	

1.1.6 бүлекчәнең беренче абзацында «103» саннарын «112» саннарына алмаштырырга;

б) 1.2 бүлекнең 5 нче таблицасын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«5 нче таблица

Урманнардан рөхсәтле файдалану төрләре

Урманнардан рөхсәтле файдалану төрләре	Кишәрлек урманчылыгы	Кварталлар яки аларның өлешләре исемлеге	Майданы, га
Агач материалы эзерләү (РФ Урман кодексының 25, 29 статьялары)	Ашыт	1-101	7449
	Илләт	1-102	9733
Чәер эзерләү (РФ УК 25, 31 статьялары)	Ашыт	1-101	7449
	Илләт	1-102	9733
Агач булмаган урман ресурсларын эзерләү һәм жыю (РФ Урман кодексының 25, 32 статьялары)	Ашыт	1-101	7449
	Илләт	1-102	9733
Азык-төлек урман ресурсларын эзерләү һәм дару үләннәре жыю (РФ Урман кодексының 25, 34 статьялары)	Ашыт	1-101	7449
	Илләт	1-102	9733
Аучылык хужалыгы өлкәсендә эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру (РФ Урман кодексының 25, 36 статьялары) Тыела: урман паркы зоналары, яшел зоналар, шәһәр урманнары	Ашыт	кварталлар: 1-51, 60-63, 70-72, 78, 82-86, 90, 91, 100, 101, квартал өлешләре: 87, 88, 92, 94, 96-98	5841
	Илләт	1-102	9733
Авыл хужалыгы алып бару (РФ Урман кодексының 25, 38 статьялары) Тыела: урман паркы зоналары, шәһәр урманнары. МСК, яшел зоналар, печән чабу белән умартачылыктан гайре тыела.	Ашыт	кварталлар: 1, 2, 4-7, 9, 10, 15, 16, квартал өлешләре: 3, 8, 11-14, 17-32, 34-46, 48, 50, 51, 60-62, 70-72, 78, 82-85, 87, 91, 92, 97, 100, 101	2894
	Илләт	кварталлар: 3, 6, 7, 11-13, 16, 38-40, 44, 49, 53, 56, 61, 63, 68, 82, 84, 88, 90, 101, квартал өлешләре: 1, 2, 4, 5, 8-10, 14, 15, 17-37, 41-43, 45-48, 50-52, 54, 55, 57-60, 62, 64-67, 69-81, 83, 85-87, 89, 91-94, 96, 97, 99	7453
Фәнни-тикшеренү эшчәнлеген, мәгариф эшчәнлеген гамәлгә ашыру (Россия Федерациясе Урман кодексының 25, 40 статьялары)	Ашыт	1-101	7449
	Илләт	1-102	9733
Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру (РФ Урман кодексының 25, 41 статьялары)	Ашыт	1-101	7449
	Илләт	1-102	9733
Урман плантацияләре булдыру һәм аларны эксплуатацияләү (РФ Урман	Ашыт	квартал өлешләре: 24, 25, 27, 28, 30, 32, 34, 35, 37, 39	592

кодексының 25, 42 статьялары). Тыела: яклаучы урманнар, МСК	Илләт	кварталлар: 3, 6, 7, 38-40, 46, 61, квартал өлешләре: 2, 4, 5, 8, 9, 18, 23, 28, 33, 41, 47-60, 82-89	2180
Жимешле, жиләкле, декоратив урман үсемлекләре, дару үләннәре үстерү (РФ Урман кодексының 25, 39 статьялары)	Ашыт	1-101	7449
	Илләт	1-102	9733
Урман үсемлекләренәң утырту материалын (үсентеләр, чәчкеннәр) үстерү (РФ Урман кодексының 25, 39.1 статьялары)	Ашыт	1-101	7449
	Илләт	1-102	9733
Жир асты байлыктарын геологик өйрәнү, файдалы казылмаларны эзләү һәм табу (РФ Урман кодексының 25, 43 статьялары). Тыела: урман паркы зоналары, яшел зоналар	Ашыт	кварталлар: 1-51, 60-63, 70-72, 78, 82-86, 90, 91, 100, 101, квартал өлешләре: 87, 88, 92, 94, 96-98	5841
	Илләт	1-102	9733
Сусаклагычлар, башка төрле ясалма су объектлары, шулай ук гидротехника корылмалары, елга портлары, причаллар төзү һәм эксплуатацияләү (РФ Урман кодексының 25, 44 статьялары).	Ашыт	1-101	7449
	Илләт	1-102	9733
Линияле объектлар төзү, үзгәртеп кору, эксплуатацияләү (РФ Урман кодексының 25, 45 статьялары). Тыела: урман паркы зоналары. * Гамәлдәге линияле объектлар, шул исәптән, Россия Федерациясе Урман кодексында әлеге куллану төре буенча чикләүләр кертелгән яклагыч урманнар категориясендә дә кулланылырга мөмкин	Ашыт	1-101	7449
	Илләт	1-102	9733
Агач материалы һәм башка төрле урман ресурслары эшкәртү (РФ Урман кодексының 25, 46 статьялары) Тыела: яклаучы урманнар, МСК	Ашыт	квартал өлешләре: 24, 25, 27, 28, 30, 32, 34, 35, 37, 39	592
	Илләт	кварталлар: 3, 6, 7, 38-40, 46, 61, квартал өлешләре: 2, 4, 5, 8, 9, 18, 23, 28, 33, 41, 47-60, 82-89	2180
Дини эшчәнлекне гамәлгә ашыру (РФ Урман кодексының 25, 47 статьялары)	Ашыт	1-101	7449
	Илләт	1-102	9733
РФ Урман кодексының 6 статьясының 2 өлеше нигезендә билгеләнгән бүтән төрләре	Ашыт	1-101	7449
	Илләт	1-102	9733

3. 2 бүлектә:

а) 2.1 бүлекчәдә:

2.1.1 бүлекчәнең 6-7 нче таблицаларын түбәндәге редакциядә баян итәргә:

Урман хужалыгы регламенты гамәлдә булу чорына өлгергән һәм картайган урман утыртмаларын сайланма кисүләр буенча
 файдалану өчен билгеләнгән диләнке күләме

Күрсәткечләр	Барлыгы		шул исәптән тулылыгы буенча											
	га	мең м³	1,0		0,9		0,8		0,7		0,6		0,3-0,5	
			га	мең м³	га	мең м³	га	мең м³	га	мең м³	га	мең м³	га	мең м³
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Урманнарның максатчан билгеләнеше – яклаучы урманнар														
Су объектлары буйларында урнашкан тыюлыклы урман полосалары														
Эзлекле кисү														
Хужалык бүлемтеге – Нарат														
Барлыгы хисапка кертелде	50.0	14.8							29.6	8.5			20.4	6.30
Гомуми запастан урт. сайлап алу %		25								25				
1 мәртәбәдә сайлана торган запас	29.6	2.13							29.6	2.13				
Уртача кабатлану чоры	10													
Ел саен файдалану өчен билгеләнә торган диләнке күләме:														
Тамыр	3	0.3												
Ликвид		0.2												
Эшкә яраклы		0.1												
Хужалык бүлемтеге – Чыршы														
Барлыгы хисапка кертелде	17.0	3.9									5.0	1.10	12.0	2.80
Гомуми запастан урт. сайлап алу %		15										15		
1 мәртәбәдә сайлана торган запас	5.0	0.16									5.0	0.16		
Уртача кабатлану чоры	10													
Ел саен файдалану өчен билгеләнә торган диләнке күләме:														
Тамыр	1	-												
Ликвид	-	-												
Эшкә яраклы	-	-												
Хужалык бүлемтеге – Каен														
Барлыгы хисапка кертелде	31.0	6.60									17.2	3.14	13.8	3.46

Күрсәткечләр	Барлыгы		шул исәптән тулылыгы						
	га	мең м³	1,0		0,9		0,8		га
			га	мең м³	га	мең м³	га	мең м³	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Гомуми запастан урт. сайлап алу %		20							
1 мәртәбәдә сайлана торган запас	22,0	1,32							10,5
Уртача кабатлану чоры	10								
Ел саен файдалану өчен билгеләнә торган диләнке күләме:									
Тамыр	2	0,1							
Ликвид		0,1							
Эшкә яраклы		0,1							
Хужалык бүлемтеге – Каен									
Барлыгы хисапка кертелде	92,0	14,80							14,4
Гомуми запастан урт. сайлап алу %		11							
1 мәртәбәдә сайлана торган запас	4,36	1,72							14,4
Уртача кабатлану чоры									
Ел саен файдалану өчен билгеләнә торган диләнке күләме:									
Тамыр	4	0,2							
Ликвид		0,2							
Эшкә яраклы		0,1							
Хужалык бүлемтеге – Юкә									
Барлыгы хисапка кертелде	18,0	3,20							18,0
Гомуми запастан урт. сайлап алу %		25							
1 мәртәбәдә сайлана торган запас	18,0	3,20							18,0
Уртача кабатлану чоры	10								
Ел саен файдалану өчен билгеләнә торган диләнке күләме:									
Тамыр	3	0,1							
Ликвид		0,1							
Эшкә яраклы		0,1							
Хужалык бүлемтеге – Усак									
Барлыгы хисапка кертелде	89,0	14,40							73,7
Гомуми запастан урт. сайлап алу %		19							

Күрсәткечләр	Барлығы		шул исәптән тулылы						
	га	мең м³	1,0		0,9		0,8		га
			га	мең м³	га	мең м³	га	мең м³	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1 мәртәбәдә сайлана торган запас	89.0	2.68							73,7
Уртача кабатлану чоры	10								
Ел саен файдалану өчен билгеләнә торган диләнке күләме:									
Тамыр	9	0.3							
Ликвид		0.2							
Эшкә яраклы		0.1							
Эрозиягә каршы урманнар Сайланма кисүләр Хужалык бүлемтеге – т/кәүсәле ИМӨН									
Барлығы хисапка кертелде	147.0	23.20							24.0
Гомуми запастан урт. сайлап алу %		23							
1 мәртәбәдә сайлана торган запас	121.0	3.72							24.0
Уртача кабатлану чоры	10								
Ел саен файдалану өчен билгеләнә торган диләнке күләме:									
Тамыр	13	0.4							
Ликвид		0.3							
Эшкә яраклы		0.2							
Су саклау зоналарында урнашкан урманнар Эзлекле кисү Хужалык бүлемтеге – Каен									
Барлығы хисапка кертелде	30.0	7.90							20.0
Гомуми запастан урт. сайлап алу %		23							
1 мәртәбәдә сайлана торган запас	30.0	1.71							
Уртача кабатлану чоры	10								
Ел саен файдалану өчен билгеләнә торган диләнке күләме:									
Тамыр	3	0.2							
Ликвид		0.2							
Эшкә яраклы		0.1							

Күрсәткечләр	Барлығы		шул исәптән туылы						
	га	мең м³	1,0		0,9		0,8		га
			га	мең м³	га	мең м³	га	мең м³	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Хужалык бүлемтеге – Усак									
Барлығы хисапка кертелде	10.0	2.30							
Гомуми запастан урт. сайлап алу %									
1 мәртәбәдә сайлана торган запас	10.0	0.34							
Уртача кабатлану чоры									
Ел саен файдалану өчен билгеләнә торган диләнке күләме:									
Тамыр	–	–							
Ликвид	-	–							
Эшкә яраклы	-	-							
Сайланма кисүләр									
Хужалык бүлемтеге – т/кәүсәле Имән									
Барлығы хисапка кертелде	419.0	63.00							2.8
Гомуми запастан урт. сайлап алу %		9							
1 мәртәбәдә сайлана торган запас	250.3	5.68							2.8
Уртача кабатлану чоры	10								
Ел саен файдалану өчен билгеләнә торган диләнке күләме:									
Тамыр	25	0.6							
Ликвид		0.5							
Эшкә яраклы		0.3							
Хужалык бүлемтеге – Каен									
Барлығы хисапка кертелде	81.0	16.30							22.1
Гомуми запастан урт. сайлап алу %									
1 мәртәбәдә сайлана торган запас	47.4	2.12							22.1
Уртача кабатлану чоры	10								
Ел саен файдалану өчен билгеләнә торган диләнке күләме:									
Тамыр	5	0.2							
Ликвид		0.1							
Эшкә яраклы		–							

Күрсәткечләр	Барлығы		шул исәптән тулылы						
	га	мең м³	1,0		0,9		0,8		га
			га	мең м³	га	мең м³	га	мең м³	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Хужалык бүлемтеге – юкә									
Барлығы хисапка кертелде	38.0	10.29							
Гомуми запастан урт. сайлап алу %		15							
1 мәртәбәдә сайлана торган запас	25.7	1.10							
Уртача кабатлану чоры	10								
Ел саен файдалану өчен билгеләнә торган диләнке күләме:									
Тамыр	-	-							
Ликвид	-	-							
Эшкә яраклы	-	-							
Яклагыч урман полосаларында урнашкан урманнар (тимер юл транспорты турында Россия С. автомобиль юллары турында һәм юл эшчәнлегенә турында законнар нигезендә билгеләнгән тиммер юл чикләрендә һәм автомобиль юлларының юл бие полосаларында урнашкан урманнарда) Сайланма кисү									
Хужалык бүлемтеге – Каен									
Барлығы хисапка кертелде	25.0	5.40							2.6
Гомуми запастан урт. сайлап алу %		17							
1 мәртәбәдә сайлана торган запас	23.2	0.85							2.6
Уртача кабатлану чоры	10								
Ел саен файдалану өчен билгеләнә торган диләнке күләме:									
Тамыр	2	0.1							
Ликвид		0.1							
Эшкә яраклы		0.1							
Яклаучы урманнарда барлығы эзлекле кисүләр									
Барлығы хисапка кертелде	211.0	52.50							
Гомуми запастан урт. сайлап алу %									
1 мәртәбәдә сайлана торган запас	158.0	10.11							
Уртача кабатлану чоры									
Ел саен файдалану өчен билгеләнә торган диләнке күләме:									

Күрсәткечләр	Барлыгы		шул исәптән тулылы						
	га	мең м ³	1,0		0,9		0,8		0
			га	мең м ³	га	мең м ³	га	мең м ³	га
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Тамыр	18	1.2							
Ликвид		2.0							
Эшкә яраклы		0.3							
шул исәптән а) ылыслы									
Барлыгы হিসапка кертелде	67.0	18.7							
Гомуми запастан урт. сайлап алу %									
1 мәртәбәдә сайлана торган запас	34.6	2.29							
Уртача кабатлану чоры									
Ел саен файдалану өчен билгеләнә торган диләнке күләме:									
Тамыр	4	0.3							
Ликвид		0.2							
Эшкә яраклы		0.1							
б) йомшак яфраклы									
Барлыгы হিসапка кертелде	144.0	33.80							
Гомуми запастан урт. сайлап алу %									
1 мәртәбәдә сайлана торган запас	123.4	7.82							
Уртача кабатлану чоры									
Ел саен файдалану өчен билгеләнә торган диләнке күләме:									
тамыр	14	0.9							
Ликвид		0.8							
Эшкә яраклы		0.2							
Яклаучы урманнарда барлыгы сайланма кисүләр									
Барлыгы হিসапка кертелде	1100	203.39							
Гомуми запастан урт. сайлап алу %									
1 мәртәбәдә сайлана торган запас	709.26	30.3							
Уртача кабатлану чоры									
Ел саен файдалану өчен билгеләнә торган диләнке күләме:									
Тамыр	74	2.7							

Күрсәткечләр	Барлыгы		шул исәптән туылы						
	га	мең м ³	1,0		0,9		0,8		га
			га	мең м ³	га	мең м ³	га	мең м ³	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ликвид		2.2							
Эшкә яраклы		1.5							
шул исәптән а) ылыслы									
Барлыгы хисапка кертелде	191.0	52.80							
Гомуми запастан урт. сайлап алу %									
1 мәртәбәдә сайлана торган запас	130.3	9.23							
Уртача кабатлану чоры									
Ел саен файдалану өчен билгеләнә торган диләнке күләме:									
Тамыр	13	0.8							
Ликвид		0.7							
Эшкә яраклы		0.6							
б) каты яфраклы									
Барлыгы хисапка кертелде	419.0	63.0							
Гомуми запастан урт. сайлап алу %									
1 мәртәбәдә сайлана торган запас	250.3	5.68							
Уртача кабатлану чоры									
Ел саен файдалану өчен билгеләнә торган диләнке күләме:									
Тамыр	25	0.6							
Ликвид		0.5							
Эшкә яраклы		0.3							
в) йомшак яфраклы									
Барлыгы хисапка кертелде	490.0	87.59							
Гомуми запастан урт. сайлап алу %									
1 мәртәбәдә сайлана торган запас	328.66	15.39							
Уртача кабатлану чоры									
Ел саен файдалану өчен билгеләнә торган диләнке күләме:									
Тамыр	36	1.3							
Ликвид		2.0							

Күрсәткечләр	Барлыгы		шул исәптән тулылы						
	га	мең м ³	1,0		0,9		0,8		га
			га	мең м ³	га	мең м ³	га	мең м ³	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Эшкә яраклы		0.6							
Яклаучы урманнарда барлыгы кисүләр									
Барлыгы হিসапка кертелде	1311.0	255.89							
Гомуми запастан урт. сайлап алу %									
1 мәртәбәдә сайлана торган запас	867.26	40.41							
Уртача кабатлану чоры									
Ел саен файдалану өчен билгеләнә торган диләнке күләме:									
Тамыр	92	3.9							
Ликвид		3.2							
Эшкә яраклы		1.8							
шул исәптән а) ылыслы									
Барлыгы হিসапка кертелде	258.0	71.50							
Гомуми запастан урт. сайлап алу %									
1 мәртәбәдә сайлана торган запас	164.9	11.52							
Уртача кабатлану чоры									
Ел саен файдалану өчен билгеләнә торган диләнке күләме:									
Тамыр	17	1.1							
Ликвид		0.9							
Эшкә яраклы		0.7							
б) каты яфраклы									
Барлыгы হিসапка кертелде	419.0	63.0							
Гомуми запастан урт. сайлап алу %									
1 мәртәбәдә сайлана торган запас	250.3	5.68							
Уртача кабатлану чоры									
Ел саен файдалану өчен билгеләнә торган диләнке күләме:									
Тамыр	25	0.6							
Ликвид		0.5							
Эшкә яраклы		0.3							

Күрсәткечләр	Барлығы		шул исәптән тулылы						
	га	мең м ³	1,0		0,9		0,8		0
			га	мең м ³	га	мең м ³	га	мең м ³	га
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
в) йомшак яфраклы									
Барлығы хисапка кертелде	634.0	121.39							
Гомуми запастан урт. сайлап алу %									
1 мәртәбәдә сайлана торган запас	452.06	23.21							
Уртача кабатлану чоры									
Ел саен файдалану өчен билгеләнә торган диләнке күләме:									
Тамыр	50	2.2							
Ликвид		1.8							
Эшкә яраклы		0.8							

Өлгөргөн һәм картайган урман утыртмаларын кисү буенча файдалану өчен билгеләнү

Хуж. бүлемтеге һәм өстенлек итүче токым	Урман белән капланган жирләр, га	Шул исәптән яшь төркемнәре буенча						Өлгөргөн һәм картайган утыртмалар запасы, мең м ³	1 га эксплуат. фондына уртача запасы, м ³	Тамыр массасының уртача үсеше, м ³	Кисентенең яше классы	Исәпләп чыгарылган исәп диләнкеләре, га				
		Үрентеләр	урта яшьле		Өлгөрерп килүче	Өлгөргөн һәм картайган						Эзлекле файдалануда	2 нче яшькә караган	1 нче яшькә караган	Интеграл	М
			Барлыгы	Хисапкартларда		Барлыгы	шул исәптән картайган									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
Тоташ кисүләргә Урманнарның максатчан билгеләнеше – файдаланыла торган урман																
Наратлы	914	142	145	145	534	93	–	27,8	298	3,8	$\frac{81}{V}$	10	13	16	10	
Чыршылы	108	65	4	4	18	21	–	5,4	259	0,4	$\frac{81}{V}$	1	1	1	1	
Биек кәүсәле имәнле	57	-	57	57	-	-	-	-	-	0,1	$\frac{101}{VI}$	1	-	-	-	
Тәбәнәк кәүс. имән	70	-	-	-	22	48	14	8,2	170	0,2	$\frac{61}{VII}$	1	2	3	2	
Өрәңгеле	38	13	25	-	-	-	-	-	-	0,1	$\frac{61}{VII}$	1	-	-	-	
Каенлы	736	54	344	134	162	176	4	36,2	206	2,5	61	11	16	17	16	

Хуж. бүлемтеге һәм өстенлек итүче токым	Урман белән кап- лан- ган жир- ләр, га	Шул исәптән яшь төркемнәре буенча						Өл- гергән һәм кар- гайган утыр- тма- лар запа- сы, мең м ³	1 га экспл уат. фон- дына урта- ча запа- сы, м ³	Тамыр масса- сы- ның урта- ча үсеше, м ³	Кисен- тең яше яшь классы	Исәпләп чыгарылган исәп диләнкеләре, га				
		Үрен- теләр	урта яшыле		Өлге- реп килүче	Өлгергән һәм картайган						Эз- лекле фай- дала- нуда	2 нче яшь- кә кара- ган	1 нче яшь кә ка- ра- ган	Ин- тегра- л	М
			Бар- лы- гы	Хисап- ка кертел- де		Бар- лыгы	шул исәп- тән кар- тайган									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
											VII					
Усаклы	497	30	84	84	42	341	69	79,0	232	2,0	41 V	11	16	19	15	
Кара зирекле	1	-	-	-	-	1	-	0,1	150	-	61 VII	-	-	-	-	
Соры зирекле	4	-	1	1	3	-	-	-	111	-	41 V	-	-	-	-	
Юкә	246	6	101	16	29	110	87	29,1	264	0,8	61 VII	4	5	7	6	
Тоташ кисүләр буенча барлыгы																
Жәмгысе	2671	310	761	441	810	790	174	185,8	-	9,9	-	40	53	63	50	
Ылыслы	1022	207	149	149	552	114	-	33,2	-	4,2	-	11	14	17	11	
Каты яфраклы	165	13	82	57	22	48	14	8,2	-	0,4	-	3	2	3	2	
Йомшак яфраклылар	1484	90	530	235	236	628	160	144,4	-	5,3	-	26	37	43	37	

2.1.2 бүлекчәдә 8 нче таблицаны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

Урманнарны тәрбияләгәндә урта яшьле, өлгереп килүче, өлгергән һәм картайган урман билгеләнгән диләнке күләме (агач материалы алуның ел саен рөхсәт

Т/с	Күрсәткечләр	Үлч. бер.	Урманнарны тәрбия кылу төр.			
			Сирәкләп кисү	Аркылы кисү	Яңартып кисү	рәвешен үзгәртеп кисү
1	2	3	4	5	6	7
Урманнарның максатчан билгеләнеше – яклагыч урманнар						
Ылыслы						
Өстенлек итүче токым – нарат						
1	Урман таләпләре буенча ачыкланган фонд	га	348,2	240,2		
		мең м³	14,40	10,4		
2	Кабатлану чоры	ел	10	15		
3	Ел саен файдалану күләме:					
	Мәйданы	га	35	16		
	сайлап алына торган запас:					
	Тамыр	мең м³	1,4	0,7		
	Ликвидлы	мең м³	1,1	0,6		
	Эшкә яраклы	мең м³	0,8	0,3		
Өстенлек итүче токым – чыршы						
1	Урман таләпләре буенча ачыкланган фонд	га	43,0	3,0		
		мең м³	1,40	0,20		

Т/с	Күрсәткечләр	Үлч. бер.	Урманнарны тәрбия кылу төр.			
			Сирәкләп кисү	Аркылы кисү	Яңартып кисү	рәвешен үзгәртеп кисү
1	2	3	4	5	6	7
2	Кабатлану чоры	ел	10	–		
3	Ел саен файдалану күләме:					
	Мәйданы	га	4	–		
	Сайлана торган запас:					
	Тамыр	мең м ³	0,1	–		
	Ликвидлы	мең м ³	0,1	–		
	Эшкә яраклы	мең м ³	–	-		
жәмгысе ылыссы						
1	Урман таләпләре буенча ачыкланган фонд	га	391,2	243,2		
		мең м ³	15,80	10,60		
2	Кабатлану чоры	ел				
3	Ел саен файдалану күләме:					
	Мәйданы	га	39	16		
	сайлап алына торган запас:					
	Тамыр	мең м ³	1,50	0,70		
	Ликвидлы	мең м ³	1,20	0,60		
	Эшкә яраклы	мең м ³	0,80	0,30		
Йомшак яфраклылар Өстенлек итүче токым – каен						
1	Урман таләпләре буенча ачыкланган фонд	га	78,9	54,9	145,3	
		мең м ³	2,3	1,9	5,7	
2	Кабатлану чоры	ел	10	10	10	
3	Ел саен файдалану күләме:					
	Мәйданы	га	7	5	14	
	Сайлана торган запас:					
	Тамыр	мең м ³	0,2	0,2	0,6	
	Ликвидлы	мең м ³	0,1	0,2	0,5	

Т/с	Күрсәткечләр	Үлч. бер.	Урманнарны тәрбия кылу төр.			
			Сирәкләп кисү	Аркылы кисү	Яңартып кисү	рәвешен үзгәртеп кисү
1	2	3	4	5	6	7
	Эшкә яраклы	мең м ³	–	–	0,3	
Өстенлек итүче токым – усақ						
1	Урман таләпләре буенча ачыкланган фонд	га		25,1	319,9	
		мең м ³		0,8	14,1	
2	Кабатлану чоры	ел		10	10	
3	Ел саен файдалану күләме:					
	Мәйданы	га		3	32	
	сайлап алына торган запас:					
	Тамыр	мең м ³		0,1	1,5	
	Ликвидлы	мең м ³		0,1	1,3	
	Эшкә яраклы	мең м ³		–	0,7	
Өстенлек итүче токым – юкә						
1	Урман таләпләре буенча ачыкланган фонд	га	25,7		25,6	
		мең м ³	1,1		1,1	
2	Кабатлану чоры	ел	10		10	
3	Ел саен файдалану күләме:					
	Мәйданы	га	2		3	
	Сайлана торган запас:					
	Тамыр	мең м ³	0,1		0,1	
	Ликвидлы	мең м ³	–		0,1	
	Эшкә яраклы	мең м ³	–		-	
Жәмгысе йомшак яфраклы						
1	Урман таләпләре буенча ачыкланган фонд	га	104,6	80,0	490,8	
		мең м ³	3,4	2,7	20,9	

Т/с	Күрсәткечләр	Үлч. бер.	Урманнарны тәрбия кылу төр.			
			Сирәкләп кисү	Аркылы кисү	Яңартып кисү	рәвешен үзгәрткән кисү
1	2	3	4	5	6	7
2	Кабатлану чоры	ел				
3	Ел саен файдалану күләме:					
	Мәйданы	га	9	8	49	
	сайлап алына торган запас:					
	Тамыр	мең м ³	0,3	0,3	2,2	
	Ликвидлы	мең м ³	0,1	0,3	1,9	
	Эшкә яраклы	мең м ³	–	-	1,0	
Яклаучы урманнар буенча жәмгысе						
1	Урман таләпләре буенча ачыкланган фонд	га	495,8	323,2	490,8	
		мең м ³	19,20	13,30	20,9	
2	Кабатлану чоры	ел				
3	Ел саен файдалану күләме:					
	Мәйданы	га	48	24	49	
	сайлап алына торган запас:					
	Тамыр	мең м ³	1,80	1,00	2,2	
	Ликвидлы	мең м ³	1,30	0,90	1,9	
	Эшкә яраклы	мең м ³	0,80	0,30	1,0	
Урманнарның максатчан билгеләнеше – файдаланыла торган урман						
Ылыслы						
Өстенлек итүче токым – нарат						
1	Урман таләпләре буенча ачыкланган фонд	га	8,4	48,5		
		мең м ³	0,2	2,1		
2	Кабатлану чоры	ел	-	15		
3	Ел саен файдалану күләме:					
	Мәйданы	га	-	4		
	Сайлана торган запас:					
	Тамыр	мең м ³	–	0,2		

Т/с	Күрсәткечләр	Үлч. бер.	Урманнарны тәрбия кылу төр.			
			Сирәкләп кисү	Аркылы кисү	Яңартып кисү	рәвешен үзгәрткән кисү
1	2	3	4	5	6	7
	Ликвидлы	мең м ³	–	0,2		
	Эшкә яраклы	мең м ³	–	0,1		
Йомшак яфраклылар Өстенлек итүче токым – каен						
1	Урман таләпләре буенча ачыкланган фонд	га	42,9	10,3	172,8	
		мең м ³	1,9	0,4	6,9	
2	Кабатлану чоры	ел	10	10	10	
3	Ел саен файдалану күләме:					
	Мәйданы	га	4	-	17	
	сайлап алына торган запас:					
	Тамыр	мең м ³	0,2	–	0,7	
	Ликвидлы	мең м ³	0,1	–	0,6	
	Эшкә яраклы	мең м ³	0,1	–	0,4	
Токымы – усак						
1	Урман таләпләре буенча ачыкланган фонд	га	–	2,7	350,0	
		мең м ³	–	0,1	16,4	
2	Кабатлану чоры	ел	–	–	10	
3	Ел саен файдалану күләме:					
	Мәйданы	га	–	–	35	
	сайлап алына торган запас:					
	Тамыр	мең м ³	–	–	1,6	
	Ликвидлы	мең м ³	–	-	1,4	
	Эшкә яраклы	мең м ³	–	–	0,8	
Өстенлек итүче токым – юкә						
1	Урман таләпләре буенча ачыкланган фонд	га			77,9	
		мең м ³			3,5	

Т/с	Күрсәткечләр	Үлч. бер.	Урманнарны тәрбия кылу төр.			
			Сирәкләп кисү	Аркылы кисү	Яңартып кисү	рәвешен үзгәртеп кисү
1	2	3	4	5	6	7
2	Кабатлану чоры	ел			10	
3	Ел саен файдалану күләме:					
	Мәйданы	га			8	
	Сайлана торган запас:					
	Тамыр	мең м ³			0,4	
	Ликвидлы	мең м ³			0,3	
	Эшкә яраклы	мең м ³			0,2	
Жәмгысе йомшак яфраклы						
1	Урман таләпләре буенча ачыкланган фонд	га	42,9	13,0	600,7	
		мең м ³	1,9	0,5	26,8	
2	Кабатлану чоры	ел				
3	Ел саен файдалану күләме:					
	Мәйданы	га	4	–	60	
	Сайлана торган запас:					
	Тамыр	мең м ³	0,2	–	2,7	
	Ликвидлы	мең м ³	0,1	–	2,3	
	Эшкә яраклы	мең м ³	0,1	–	1,4	
Эксплуатация урманнары буенча барлыгы						
1	Урман таләпләре буенча ачыкланган фонд	га	51,3	61,5	600,7	
		мең м ³	2,1	2,6	26,8	
2	Кабатлану чоры	ел				
3	Ел саен файдалану күләме:					
	Мәйданы	га	4	4	60	
	сайлап алына торган запас:					
	Тамыр	мең м ³	0,2	0,2	2,7	
	Ликвидлы	мең м ³	0,1	0,2	2,3	

Т/с	Күрсәткечләр	Үлч. бер.	Урманнарны тәрбия кылу төр.			
			Сирәкләп кисү	Аркылы кисү	Яңартып кисү	рәвешен үзгәртеп кисү
1	2	3	4	5	6	7
	Эшкә яраклы	мең м ³	0,1	0,1	1,4	
Урманчылык буенча барлыгы						
1	Урман таләпләре буенча ачыкланган фонд	га	547,1	384,7	1091,5	
		мең м ³	21,3	15,9	47,7	
2	Кабатлану чоры	ел				
3	Ел саен файдалану күләме:					
	Мәйданы	га	52	28	109	
	сайлап алына торган запас:					
	Тамыр	мең м ³	2,0	1,2	4,9	
	Ликвидлы	мең м ³	1,4	1,1	4,2	
	Эшкә яраклы	мең м ³	0,9	0,4	2,4	
шул исәптән хужалыклар буенча						
Блыслы						
1	Урман таләпләре буенча ачыкланган фонд	га	399,6	291,7		
		мең м ³	16,0	12,7		
2	Кабатлану чоры	ел				
3	Ел саен файдалану күләме:					
	Мәйданы	га	39	20		
	сайлап алына торган запас:					
	Тамыр	мең м ³	1,5	0,9		
	Ликвидлы	мең м ³	1,2	0,8		
	Эшкә яраклы	мең м ³	0,8	0,4		
Йомшак яфраклы						
1	Урман таләпләре буенча ачыкланган фонд	га	147,5	93,0	1091,5	
		мең м ³	5,3	3,2	47,7	
2	Кабатлану чоры	ел				
3	Ел саен файдалану күләме:					

Т/с	Күрсәткечләр	Үлч. бер.	Урманнарны тәрбия кылу төр.			
			Сирәкләп кисү	Аркылы кисү	Яңартып кисү	рәвешен үзгәртеп кисү
1	2	3	4	5	6	7
	Мәйданы	га	13	8	109	
	сайлап алына торган запас:					
	Тамыр	мең м ³	0,5	0,3	4,9	
	Ликвидлы	мең м ³	0,2	0,3	4,2	
	Эшкә яраклы	мең м ³	0,1	–	2,4	
шул исәптән кишәрлек урманчылыклары буенча						
Ашыт кишәрлеге урманчылыгы						
Ылыслы						
Өстенлек итүче токым – нарат						
1	Урман таләпләре буенча ачыкланган фонд	га	264,5	247,1		
		мең м ³	11,2	10,3		
2	Кабатлану чоры	ел	10	15		
3	Ел саен файдалану күләме					
	Мәйданы	га	26	18		
	сайлап алына торган запас:					
	Тамыр	мең м ³	1,1	0,8		
	Ликвидлы	мең м ³	0,8	0,7		
	Эшкә яраклы	мең м ³	0,6	0,4		
Йомшак яфраклылар						
Токымы – КАЕН						
1	Урман таләпләре буенча ачыкланган фонд	га	14,8	34,5	8,2	
		мең м ³	0,4	1,2	0,2	
2	Кабатлану чоры	ел	10	10	10	
3	Ел саен файдалану күләме					
	Мәйданы	га	–	2	–	
	Сайлана торган запас:					
	Тамыр	мең м ³	–	0,1	–	

Т/с	Күрсәткечләр	Үлч. бер.	Урманнарны тәрбия кылу төр.			
			Сирәкләп кисү	Аркылы кисү	Яңартып кисү	рәвешен үзгәртеп кисү
1	2	3	4	5	6	7
	Ликвидлы	мең м ³	–	0,1	–	
	Эшкә яраклы	мең м ³	–	-	-	
Токымы – УСАК						
1	Урман таләпләре буенча ачыкланган фонд	га	–	-	260,7	
		мең м ³	–	–	11,6	
2	Кабатлану чоры	ел	–	–	10	
3	Ел саен файдалану күләме					
	Мәйданы	га	–	–	26	
	Сайлана торган запас:					
	Тамыр	мең м ³	–	-	1,2	
	Ликвидлы	мең м ³	–	-	1,0	
	Эшкә яраклы	мең м ³	–	–	0,7	
Жәмгысе йомшак яфраклы						
1	Урман таләпләре буенча ачыкланган фонд	га	14,8	34,5	268,9	
		мең м ³	0,4	1,2	11,8	
2	Кабатлану чоры	ел				
3	Ел саен файдалану күләме					
	Мәйданы	га	–	2	26	
	сайлап алына торган запас:					
	Тамыр	мең м ³	–	0,1	1,2	
	Ликвидлы	мең м ³	–	0,1	1,0	
	Эшкә яраклы	мең м ³	–	–	0,7	
Ашыт кишәрлеге урманчылыгы буенча жәмгысе						
1	Урман таләпләре буенча ачыкланган фонд	га	279,3	281,6	268,9	
		мең м ³	11,6	11,5	11,8	
2	Кабатлану чоры	ел				
3	Ел саен файдалану күләме					

Т/с	Күрсәткечләр	Үлч. бер.	Урманнарны тәрбия кылу төр.			
			Сирәкләп кисү	Аркылы кисү	Яңартып кисү	рәвешен үзгәртеп кисү
1	2	3	4	5	6	7
	Мәйданы	га	26	20	26	
	сайлап алына торган запас:					
	Тамыр	мең м ³	1,1	0,9	1,2	
	Ликвидлы	мең м ³	0,8	0,8	1,0	
	Эшкә яраклы	мең м ³	0,6	0,4	0,7	
Илләт кишәрлеге урманчылыгы Ылыслы токымы – нарат						
1	Урман таләпләре буенча ачыкланган фонд	га	92,1	41,6		
		мең м ³	3,4	2,2		
2	Кабатлану чоры	ел	10	15		
3	Ел саен файдалану күләме					
	Мәйданы	га	9	2		
	Сайлана торган запас:					
	Тамыр	мең м ³	0,3	0,1		
	Ликвидлы	мең м ³	0,3	0,1		
	Эшкә яраклы	мең м ³	0,2	–		
Токымы – ЧЫРШЫ						
1	Урман таләпләре буенча ачыкланган фонд	га	43,0	3,0		
		мең м ³	1,4	0,2		
2	Кабатлану чоры	ел	10	15		
3	Ел саен файдалану күләме					
	Мәйданы	га	4	–		
	Сайлана торган запас:					
	Тамыр	мең м ³	0,1	–		
	Ликвидлы	мең м ³	0,1	–		
	Эшкә яраклы	мең м ³	–	-		

Т/с	Күрсәткечләр	Үлч. бер.	Урманнарны тәрбия кылу төр.			
			Сирәкләп кисү	Аркылы кисү	Яңартып кисү	рәвешен үзгәртеп кисү
1	2	3	4	5	6	7
жәмгысе ылыслы						
1	Урман таләпләре буенча ачыкланган фонд	га	135,1	44,6		
		мең м³	4,8	2,4		
2	Кабатлану чоры	ел				
3	Ел саен файдалану күләме					
	Мәйданы	га	13	2		
	Сайлана торган запас:					
	Тамыр	мең м³	0,4	0,1		
	Ликвидлы	мең м³	0,4	0,1		
	Эшкә яраклы	мең м³	0,2	–		
Йомшак яфраклылар Токымы – КАЕН						
1	Урман таләпләре буенча ачыкланган фонд	га	107,0	30,7	309,9	
		мең м³	3,8	1,1	12,4	
2	Кабатлану чоры	ел	10	10	10	
3	Ел саен файдалану күләме					
	Мәйданы	га	11	3	31	
	сайлап алына торган запас:					
	Тамыр	мең м³	0,4	0,1	1,3	
	Ликвидлы	мең м³	0,2	0,1	1,1	
	Эшкә яраклы	мең м³	0,1	–	0,7	
Токымы – УСАК						
1	Урман таләпләре буенча ачыкланган фонд	га		27,8	409,2	
		мең м³		0,9	18,9	
2	Кабатлану чоры	ел		10	10	
3	Ел саен файдалану күләме					
	Мәйданы	га	–	3	41	

Т/с	Күрсәткечләр	Үлч. бер.	Урманнарны тәрбия кылу төр.			
			Сирәкләп кисү	Аркылы кисү	Яңартып кисү	рәвешен үзгәртеп кисү
1	2	3	4	5	6	7
	сайлап алына торган запас:					
	Тамыр	мең м ³	–	0,1	1,9	
	Ликвидлы	мең м ³	–	0,1	1,7	
	Эшкә яраклы	мең м ³	–	–	0,8	
Тоқымы – Юкә						
1	Урман таләпләре буенча ачыкланган фонд	га	25,7		103,5	
		мең м ³	1,1		4,6	
2	Кабатлану чоры	ел	10		10	
3	Ел саен файдалану күләме					
	Мәйданы	га	2		11	
	сайлап алына торган запас:					
	Тамыр	мең м ³	0,1		0,5	
	Ликвидлы	мең м ³	–		0,4	
	Эшкә яраклы	мең м ³	–		0,2	
Жәмгысе йомшак яфраклы						
1	Урман таләпләре буенча ачыкланган фонд	га	132,7	58,5	822,6	
		мең м ³	4,9	2,0	35,9	
2	Кабатлану чоры	ел				
3	Ел саен файдалану күләме					
	Мәйданы	га	13	6	83	
	сайлап алына торган запас:					
	Тамыр	мең м ³	0,5	0,2	3,7	
	Ликвидлы	мең м ³	0,2	0,2	3,2	
	Эшкә яраклы	мең м ³	0,1	–	1,7	
Илләт кишәрлеге урманчылыгы буенча жәмгысе						
1	Урман таләпләре буенча ачыкланган фонд	га	267,8	103,1	822,6	
		мең м ³	9,7	4,4	35,9	

Т/с	Күрсәткечләр	Үлч. бер.	Урманнарны тәрбия кылу төр.			
			Сирәкләп кисү	Аркылы кисү	Яңартып кисү	рәвешен үзгәртеп кисү
1	2	3	4	5	6	7
2	Кабатлану чоры	ел				
3	Ел саен файдалану күләме					
	Мәйданы	га	26	8	83	
	сайлап алына торган запас:					
	Тамыр	мең м ³	0,9	0,3	3,7	
	Ликвидлы	мең м ³	0,6	0,3	3,2	
	Эшкә яраклы	мең м ³	0,3	–	1,7	

2.1.3 бүлекчәне түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«2.1.3. Барлык төр кисүләрдә файдалану өчен билгеләнгән диләнке күләме (агач материалы алуның ел саен рөхсәт ителгән күләме)»

«Барлык төр кисүләрдә ел саен рөхсәт ителгән агач материалы алу күләме 9 таблицада китерелде.

Россия Федерациясе Урман кодексының 60.8 статьясының 3 өлеше буенча зарарлы организмнарның чыганакларын бетергәндә чаралар уздыру барышында (һәлак булган һәм зарарланган урман утыртмаларын кискәндә) әзерләнгән агач материалы күләме файдалану өчен билгеләнгән диләнке күләменә кертелми.

Кисүләрнең барлык төрләре буенча ел саен файдалану күләме 16,1 мең м³ ликвидлы агач материалы тәшкил итә. Өлгергән һәм картайган урман утыртмаларны кисү өлешенә – 58.4%, урманнарны караганда урман утыртмаларын кисү өлешенә ликвидлы запасның гомуми күләменнән 41.6%ы туры килә.

Барлык төр кисүлөрдө файдалану өчен билгелэнгән диләнке күләме
(агач материалы алуның ел саен рөхсәт ителгән күләме)

мәйданы – га, запасы – мең. м³

Токымнар төркеме	Агач материалы алуның ел саен рөхсәт ителә торган күләме																				
	Өлгергән һәм картайган агачларны кискәндә				Урманнарны тәрбияләгәндә, агачларны кискәндә				Зыян күргән һәм һәлак булган агачларны кискәндә				Урман, урман эшкәртү инфраструктурасы объектларын һәм урман инфраструктурасы оештыруга бәйлә булмаган объектларны төзү, үзгәртеп кору һәм эксплуатацияләү өчен билгелэнгән урман кишәрлекләрендә урман утыртмаларын кискәндә				Барлыгы				
	Мәйданы	запасы			Мәйданы	запасы			Мәйданы	запасы			Мәйданы	запасы			Мәйданы	запасы			
Тамыр		Лик-вид	Эшкә яраклы	Тамыр		Лик-вид	Эшкә яраклы	Тамыр		Лик-вид	Эшкә яраклы	Тамыр		Лик-вид	Эшкә яраклы	Тамыр		Лик-вид	Эшкә яраклы		
Урманчылык буенча барлыгы																					
Ылыслы	28.0	4,2	3,8	3,1	59.0	2.4	2,0	1.2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	87.0	6.6	5.8	4.3
Каты яфраклы	27.0	2.0	0.9	0.5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	27.0	2.0	0.9	0.5
Йомшак яфраклылар	65.0	5.6	4.7	1.7	130.0	5.7	4.7	2.5	-	-	-	-	0,2	0,1	-	-	-	195.2	11.4	9.4	4.2
Жәмгысә	120.0	10.8	9.4	5.3	189.0	8.1	6.7	3.7	-	-	-	-	0,2	0,1	-	-	-	309.2	19.0	16.1	9.0
шул исәптән Ашыт урманчылыгының кишәрлекләрдәге урманчылыклары буенча																					
Ылыслы	6,0	1,2	1,0	0,7	44.0	1.9	1.5	2.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	50.0	3.1	2.5	1.7
Каты яфраклы	25.0	0.6	0.5	0.3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	25.0	0.6	0.5	0.3
Йомшак яфраклылар	25.0	1.8	1.6	0.3	28.0	1.3	1.1	0.7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	53.0	3.1	2.7	2.0
Жәмгысә	56.0	3.6	3.1	1.3	72.0	3.2	2.6	1.7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	128.0	6.8	5.7	3.0
Илләт																					
Ылыслы	22,0	3,0	2,8	2,4	15.0	0.5	0.5	0.2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	37.0	3.5	3.3	2.6
Каты яфраклы	2,0	0,4	0,4	0,2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2.0	0.4	0.4	0.2
Йомшак яфраклылар	40.0	3.8	3.1	1.4	102.0	4.4	3.6	1.8	-	-	-	-	0,2	0,1	-	-	-	142.2	8.3	6.7	3.2
Жәмгысә	65.0	7.2	6.3	4.0	117.0	4.9	4.1	2.0	-	-	-	-	0,2	0,1	-	-	-	182.2	12.2	10.4	6.0

2.1.6 бүлекчәдә «2016 елның 29 июнендәге 375 номерлы» сүзләрен «2019 елның 25 мартындагы 188 номерлы» сүзләренә алмаштырырга;

г) 2.8 бүлегендә:

2.8.1 бүлекчәнең икенче абзацында «вакытлы корылмалар» сүзләрен «капиталь булмаган төзелмәләр һәм корылмалар» сүзләренә алмаштырырга;

2.8.4 бүлекчә атамасында «вакытлы корылмалар» сүзләрен «капиталь булмаган төзелмәләр һәм корылмалар» сүзләренә алмаштырырга;

2.8.5 бүлекчәнең дүртенче абзацында «вакытлы корылмалар» сүзләрен «капиталь булмаган төзелмәләр һәм корылмалар» сүзләренә алмаштырырга;

д) 2.12 бүлегендә:

атамасында «жир асты байлыкларын геологик өйрәнү, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү өчен эшләрне башкару» сүзләрен «жир асты байлыкларын геологик өйрәнүне, файдалы казылмаларны эзләү һәм чыгаруны гамәлгә ашыру» сүзләренә алмаштырырга;

беренче-бишенче абзацларда, унбишенче абзацларда «жир асты байлыкларын геологик өйрәнү, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү өчен эшләрне башкару» сүзләрен «жир асты байлыкларын геологик өйрәнүне, файдалы казылмаларны эзләү һәм чыгаруны гамәлгә ашыру» сүзләренә алмаштырырга;

сигезенче абзацта «жир асты байлыкларын геологик өйрәнү, файдалы казылма ятмаларын эшкәртү өчен эшләрне башкару» сүзләрен «жир асты байлыкларын геологик өйрәнүне, файдалы казылмаларны эзләү һәм чыгаруны гамәлгә ашыру» сүзләренә алмаштырырга;

е) 2.17 бүлегендә:

2.17.3 бүлекчәдә:

2.17.1 бүлекчәнең «Янгынга каршы төзекләндерү буенча чаралар күләме» таблицасында 2.1, 5.1 һәм 5.3 юлларны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

2.1.	Янгынга каршы киртәләр, чокырлар ясау	км	–
5.1.	Сулыкларга килә торган юллар кору	данә	–
5.3.	Ясалма сулыклар төзү	данә	–

сигезенче, тугызынчы абзацларны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

Урманнарны торгызу Россия Федерациясе Урман кодексының 61, 62 статьялары, Россия Федерациясе Табигать ресурслары министрлыгының 2019 елның 25 мартындагы 188 номерлы боерыгы белән расланган Урманнарны торгызу кагыйдәләре (алга таба – Урманнарны торгызу кагыйдәләре) нигезендә гамәлгә ашырыла.

Урманнарны үрчетү Россия Федерациясе Урман кодексының 63 статьясы, Россия Федерациясе Табигать ресурслары министрлыгының 2018 елның 28 декабрдәге 700 номерлы боерыгы белән расланган Урманнарны үрчетү кагыйдәләре (алга таба – Урманнарны үрчетү кагыйдәләре) нигезендә башкарыла. Урманчылыкта төп урман барлыкка китерүче токымнар булып гади нарат, Европа

чыршысы, Себер карагае, сабакчалы имән, вак яфраклы юкә, иенке каен, гади усак, гади корычагач тора.»;

4. 3 бүлектә:

а) 3.1 бүлекнең 18 таблицасын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«18 нче таблица

Урманнарның максатчан билгеләнеш төрләре буенча чикләмәләр

Тәртип саны	Урманнарның максатчан билгеләнеше	Урманнардан файдалануда чикләмәләр
1	2	3
1.	Яклагыч урманнар	Яклагыч урманнарда тоташ кисүләрне уздыру әлеге Кодексның 21 статьясының 5.1 өлешендә каралган очрақларда һәм сайланма кисүләр үзләренең тирәлек хасил итә, су саклый торган, санитар-гигиеник, савыктыру һәм башка төрле функцияләрен югалта башлаган урман утыртмаларын яклагыч урманнарның максатчан билгеләнешен һәм алар башкара торган файдалы вазыйфаларны саклауны тәэмин итә торган урман утыртмаларына алмаштыруны тәэмин итмәгән очрақларда гамәлгә ашырыла, әгәр әлеге Кодекста башкача билгеләнмәсә.
2.	Су саклау зоналарында урнашкан урманнар	Тыела: 1) агулы химик препаратлар куллану; 2) авыл хужалыгы алып бару, умартачылык һәм печән чабудан гайре; 3) урман плантацияләре төзү һәм алардан файдалану; 4) линияле объектлардан, гидротехник корылмалардан һәм нефть һәм табигый газ табу, эзләү һәм чыгару өчен кирәкле объектлардан кала, капитал төзелеш объектларын төзү һәм алардан файдалану.
3.	Табигый һәм башка төр объектларны яклау вазыйфасын үтәүче урманнар а) яклагыч урман полосаларында урнашкан урманнар (тимер юл транспорты турында Россия Федерациясе законнары, автомобиль юллары турында һәм юл эшчәнлеге турында законнар нигезендә билгеләнгән тимер юлларга бүлеп бирелгән полосалар чикләрендә һәм автомобиль юлларының юл буе полосаларында урнашкан урманнар) б) урман паркы зоналарында	Тыела: 1) техник регламентта каралганнан кичрәк итеп линияле корылмалар кисү; 2) урман түшәмәсен белән мүк жыю һәм әзерләү. Тыела:

Тәртип саны	Урманнарның максатчан билгеләнеше	Урманнардан файдалануда чикләмәләр
1	2	3
	<p>урнашкан урманнар (урман фонды жирләрендә һәм халыкның ялын оештыру, санитария-гигиена, савыктыру функцияләрен һәм табигый ландшафтларның эстетик кыйммәтен саклау максатларында кулланыла торган башка категория жирләрендә урнашкан урманнар)</p> <p>в) яшел зоналарда урнашкан урманнар (халыкны табигый һәм техноген чыгышның тискәре күренешләре йогынтысыннан яклауны тәмин итү, әйләнә-тирә мохитне саклау һәм торгызу максатларында бүлөп бирелә торган урман фонды жирләрендә һәм башка категория жирләрендә урнашкан урманнар)</p>	<p>1) агулы химик препаратлар куллану; 2) аучылык хужалыгы өлкәсендә эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру; 3) авыл хужалыгы алып бару; 4) файдалы казылмалар эзләү һәм чыгару; 5) капитал төзелеш объектларын төзү һәм алардан файдалану, линияле объектлардан һәм гидротехника корылмаларыннан тыш;</p> <p>Тыела:</p> <p>1) агулы химик препаратлар куллану; 2) аучылык хужалыгы өлкәсендә эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру; 3) файдалы казылмалар эзләү һәм чыгару; 4) авыл хужалыгын алып бару, печән чабу һәм умартачылыктан гайре, шулай ук печән чабу һәм умартачылык максатларында коймалар кую; 5) капитал төзелеш объектлары төзү һәм алардан файдалану, гидротехника корылмаларыннан, элемент линияләреннән, электрүткәргеч линияләрдән, жир асты торбаүткәргечләреннән гайре;</p>
4.	Кыйммәтле урманнар	<p>Линияле объектлардан һәм гидротехника корылмаларыннан кала, капитал төзелеш объектларын төзү һәм алардан файдалану тыела.</p> <p>Су объектлары буйларында урнашкан яклагыч урман полосаларында линияле объектлардан, гидротехника корылмаларыннан һәм нефть һәм табигый газ табу, эзләү һәм чыгару өчен кирәкле объектлардан кала, капитал төзелеш объектларын төзү һәм алардан файдалану тыела.</p> <p>Чикләвекле-кәсепчелек зоналарында урнашкан урманнарда агач материалы эзерләү тыела.</p>
5.	Эксплуатация урманнары	Урманнардан файдалануның барлык төрләре дә рөхсәт ителә.

б) 3.2 бүлекчәне түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«Махсус саклана торган урманнарның хокукый режимы Административ хокук бозулар турында Россия Федерациясе кодексының 119 статьясы белән регламентлана.

Махсус яклана торган урман кишәрлекләрендә аларның максатчан билгеләнеше белән файдалы үзлекләренә ярашмаган эшчәнлекне гамәлгә ашыру тыела.

Махсус яклана торган урман кишәрлекләре төрләре буенча чикләмәләр 19 нчы таблицада күрсәтелде.

Махсус яклана торган урман кишәрлеге төрлөргө буенча чикләмәләр

Тәртип саны	Махсус яклана торган урман кишәрлекләргә төрлөргө	Урманнардан файдалануда чикләмәләр
1	2	3
1.	Су объектлары, чокыр сөзәклекләрендә урнашкан ярсаклагыч, туфраксаклагыч урман кишәрлекләргә	Махсус яклана торган урман кишәрлекләрендә, Россия Федерациясә Урман кодексының 119 статьясының 3 өлешендә күрсәтелгәннәрдән тыш, түбәндәгеләр тыела: 1) әлегә Кодексының 17 статьясының 4 өлешендә, 21 статьясының 5.1 өлешендә каралган очрақлардан тыш, урман утыртмаларына тоташ кисүләр үткәрү; 2) авыл хужалыгы алып бару, умартачылык һәм печән чабудан гайре; 3) капитал төзелеш объектлары урнаштыру, линияле объектлардан һәм гидротехника корылмаларыннан тыш. 3. Махсус яклана торган урман кишәрлекләрендә сайланма кисүләр уздыру фәкәт һәлак булган һәм зыян күргән урман утыртмаларын кисү максатларында гына уздырыла.
2.	Урмансыз кинлекләр белән чиктәш булып торучы урман кырыйлары	
3.	Урман-орлык плантацияләргә, даими урман-орлык кишәрлекләргә һәм урман орлыкчылыгының башка объектлары	
4.	Реликт һәм эндемик үсемлекләргә булган урман кишәрлекләргә	
5.	Сирәк һәм югалу куркынычы янаган кыргый жәнлекләргә яшәү урыннары	
6.	Махсус якланучы башка урман кишәрлекләргә	
7.	Тыюлыклы урман кишәрлекләргә	

Искәрмә: Махсус яклана торган урман кишәрлекләргә урнашкан жир һәм аларның майданы урманнар коруны проектлаганда күрсәтелә.»;

в) 3.3 бүлекне түбәндәгә редакциядә баян итәргә:

«Урманнардан файдалану төрлөргә буенча чикләмәләр түбәндәгә таблицада китерелде.

Тәртип саны	Урманнардан рөхсәтле файдалану төрлөргә	Урманнардан файдаланудагы чикләүләр
1	2	3
1.	Агач әзерләү	Файдалану өчен исәпкә алынган диләнкене (агач материалы алуның мөмкин булган күләмәнән) артып китә торган күләмдә, шулай ук кисентеләргә яшен бозып, агач материалы әзерләү тыела. (РФ Урман кодексының 29 статьясының 4 өлеше). Россия Табигать министрлыгының 2016 елның 13 сентябрәндәгә 474 номерлы боерыгы белән расланган Агач материалы әзерләү кагыйдәләргә нигезендә:

Тәртип саны	Урманнардан рөхсәтле файдалану төрләре	Урманнардан файдаланудагы чикләүләр
1	2	3
		<p>а) елга һәм чишмә үзәннәрен сөйрәмә жир трассалары һәм урман юллары сыйфатында куллану рөхсәт ителми;</p> <p>б) диләнкедән читтә урман утыртмаларын, үсемчелек катламын һәм туфракларны зарарлау, урманнарны сәнәгать һәм башка төрле калдыклар белән чүпләү рөхсәт ителми;</p> <p>в) юлларны, күперләргә һәм ызаннарны, шулай ук киптерүче чөлтәргә, юл, гидромелиоратив һәм башка корымаларны, су агымнарын, чишмәләргә, елгаларны саклау мөһим;</p> <p>г) аударылыган һәм асылынып төшкән, киселгән агачларны (киселгән һәм диләнкедә калдырылган агачларны исәпкә алып) калдыру, сакланьрга тиешле яшь шытымны зарарлау яисә һәлак итү тыела;</p> <p>д) чик, квартал, диләнке баганаларын һәм башкаларын, агачларда һәм түмәрләрдәге тамгаларны, ярлыкларны һәм саннарны бетерү яисә зарарлау тыела;</p> <p>е) кисүгә тиешле булмаган һәм Россия Федерациясенә Агач материалы эзерләү кагыйдәләре һәм урман законнары нигезендә сакланьрга тиешле агачларны, шул исәптән орлык бирү чыганакларын һәм плюс агачларын кисү һәм зарарлау тыела;</p> <p>ж) рөхсәт ителгән вакыты (рөхсәт ителгән кичектереп торуларны исәпкә алып) тәмамлангач үзагач эзерләү, шулай ук файдалану хокукы туктатылгач яисә тәмамлангач үзагач эзерләү рөхсәт ителми;</p> <p>з) билгеләнгән вакытына (рөхсәт ителгән кичектереп торуларны исәпкә алып) алып чыгылмаган агач материалын диләнкедә калдыру рөхсәт ителми;</p> <p>и) диләнке ясауның технологик картасында каралмаган урыннарда агач материалы чыгару, тарттыру рөхсәт ителми;</p> <p>к) диләнке чистарту эшләргә үтәмәү яисә үз вакытында үтәмәү рөхсәт ителми;</p> <p>л) сөйрәмә жирләрдән һәм төяү майданнарыннан кала, туфракның өске уңдырышлы катламын юк итү рөхсәт ителми.</p> <p>Диләнкеләрдә үзагач эзерләгәндә яшәргә яраклы, аларның табигый ареалы чикләрендә үсеп китүче (әгәр дә тиешле агач токымының урманнар составындагы майданы өлеше урманчылык майданының 1 процентыннан артып китмәсә) кыйммәтле агач токымнарын (имән, бук, корычагач, эрбет, юкә, күг, элмә, кара зирек, чәчә торган каштан) кисү рөхсәт ителми.</p> <p>Россия Федерациясә Кызыл китабына, Татарстан Республикасы Кызыл китабына кертелгән зат төрләре сакланьрга тиешле.</p> <p>Агач материалы эзерләгәндә урман утыртмалары агачлары составында өч һәм аннан да күбрәк берәмлектә</p>

Тәртип саны	Урманнардан рөхсәтле файдалану төрләре	Урманнардан файдаланудагы чикләүләр
1	2	3
		эрбет булган, өлгергән, картайган урман утыртмаларын кисү рөхсәт ителми.
2.	Чәер эзерләү	Түбәндәгеләргә кирт салу тыела: а) юкка чыгарганчыга кадәр зарарлы организм чыганаclarында урнашкан урман утыртмаларына; б) урман янғыннары, зарарлы организмнар һәм башка тискәре факторлар нәтижәсендә зарарланган һәм зәгыйфьләнгән урман утыртмаларына; в) Россия Федерациясе законнары нигезендә үзагач эзерләү максатында өлгергән һәм картайган урман утыртмаларын тоташ яки сайланма кисүләр рөхсәт ителмәгән урманнардагы урман утыртмаларына; г) даими урман-орлык кишәрлекләрендә, урман-орлык плантацияләрендә, генетика резервацияләрендә урнашкан урман утыртмаларына, шулай ук плюс агачларына, орлыклыктарга, орлык чәчәклекләренә һәм полосаларына (2012 елның 24 гыйнварындагы 23 номерлы Рослесхоз боерыгы белән расланган Чәер эзерләү кагыйдәләренең 7 пункты).
3.	Агач булмаган урман ресурслары эзерләү һәм жыеп алу	Агач булмаган урман ресурслары эзерләү һәм жыеп алу өчен үсемлекләренең түбәндәге төрләрен куллану тыела: – Россия Федерациясе Кызыл китабына һәм Татарстан Республикасы Кызыл китабына кертелгәннәрне; – наркотик матдәләр дип танылучыларны; – агачын эзерләү рөхсәт ителми торган агачларның һәм куаклыктарның төрләре (токимнары) исемлегенә кертелгәннәрне. Агач булмаган урман ресурслары эзерләү һәм жыеп алу чикләнергә яки радиоактив матдәләр белән пычранган районнарда билгеләнгән тәртиптә тыелырга мөмкин. Россия Табигать ресурслары министрлыгының 2018 елның 16 июлендәге 325 номерлы боерыгы белән расланган Агач булмаган урман ресурсларын эзерләү һәм жыю кагыйдәләре нигезендә: - эрозиягә каршы урманнарда; су объектлары, чокыр авышлыктары буйларында урнашкан ярсаклагыч һәм туфраксаклагыч урман кишәрлекләрендә, шулай ук тулылыгы 0,8-1,0гә тигез булган яшь агачларда һәм йомылмаган урман культураларында түмәр сагызын эзерләү рөхсәт ителми (13 пункт); – агачларны туз эзерләү өчен кисү тыела (14 пункт); - урманнарда табигый һәм башка төрле объектларны яклау вазыйфасын үтәүче урман түшәмәләрен жыярга рөхсәт ителми (20 пункт).
4.	Азык-төлек урман ресурслары эзерләү һәм дару үләннәре жыю	Төрләре Кызыл китапка, Татарстан Республикасы кызыл китабына кертелгән яки наркотик матдәләр булып саналган гөмбәләренә һәм кыргый үсүче үсемлекләренә эзерләү һәм жыеп алу рөхсәт ителми. Азык-төлек урман ресурсларын эзерләү һәм дару

Тәртип саны	Урманнардан рөхсәтле файдалану төрләре	Урманнардан файдаланудагы чикләүләр
1	2	3
		<p>үләннәрен жыеп алу радиоактив матдәләр белән пычранган районнарда билгеләнгән тәртиптә чикләнергә мөмкин.</p> <p>2011 елның 5 декабрендәге 511 номерлы Рослесхоз боерыгы белән расланган Азык-төлек урман ресурсларын эзерләү һәм дару үләннәрен жыеп алу кагыйдәләре нигезендә:</p> <ul style="list-style-type: none"> – жимеш бирә торган агачларны кисү һәм жимешләр эзерләү өчен ботакларны кискәләү тыела (14 пункт); – чикләвекләргә эзерләгәндә агачларны һәм куакларны кисү, шулай ук агачларга һәм куакларга зыян сала торган ысулларны куллану тыела (15 пункт); – гөмбәләр эзерләү аларның ресурсларын саклауны тәмин итүче ысуллар белән башкарылырга тиеш (16 пункт); – каен суы эзерләү өлгергән урман кишәрлекләрендә кисәренә кимендә 5 ел калгач рөхсәт ителә (17 пункт); – башка төрле азык-төлек ресурслары эзерләү аларның үрентеләре торышына зыян салмый торган ысуллар белән башкарылырга тиеш; үсемлекләргә тамырлары белән өзеп алырга, яфрактарына (ботактарына) һәм тамырларына зыян салырга рөхсәт ителми (18 пункт).
5.	Аучылык хужалыгы өлкәсендә эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру	Яшел зоналарда урнашкан һәм урман паркы зоналарында урнашкан урманнарда, шулай ук шәһәр урманнары территорияләрендә аучылык хужалыгы өлкәсендәге эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру тыела (Россия Федерациясе Урман кодексының 114 статьясының 2 өлешенә 2 пункты).
6.	Авыл хужалыгы алып бару	<p>Су саклау зоналарында урнашкан урманнарда, печән чабу һәм умартачылыктан гайре, авыл хужалыгы алып бару тыела (Россия Федерациясе Урман кодексының 113 статьясының 2 пункты).</p> <p>Яклагыч урманнарның яр бие чикләрендәге жирләргә сөрү, авыл хужалыгы хайваннарын көтү һәм алар өчен жәйге лагерьлар, ванналар оештыру тыела (Россия Федерациясе Су кодексының 65 статьясының 17 өлешендәге 1, 3 пунктлары).</p> <p>Урман паркы зоналарында урнашкан урманнарда авыл хужалыгы алып бару тыела (Россия Федерациясе Урман кодексының 114 статьясының 2 өлешендәге 3 пункты).</p> <p>Яшел зоналарда урнашкан урманнарда, печән чабу һәм умартачылыктан, шулай ук печән чабу һәм умартачылык максатларында киртәләп алулардан гайре, авыл хужалыгы алып бару тыела (Россия Федерациясе Урман кодексының 114 статьясының 4 өлешендәге 2 пункты).</p> <p>Махсус яклана торган урман кишәрлекләрендә, печән чабудан һәм умартачылыктан кала, авыл хужалыгын алып бару тыела (Россия Федерациясе Урман кодексының 119 статьясының 4 өлешенә 2 пункты).</p>
7.	Фәнни-тикшеренү	Урманнарны фәнни-тикшеренү һәм мәгариф эшчәнлегенә

Тәртип саны	Урманнардан рөхсәтле файдалану төрләрe	Урманнардан файдаланудагы чикләүләр
1	2	3
	эшчәнлеген, мәгариф эшчәнлеген гамәлгә ашыру	<p>өчен файдаланганда түбәндәгеләр рөхсәт ителми:</p> <p>а) тапшырылган урман кишәрлегеннән читтә урман утыртмаларын, үсемлекләр капламын һәм туфрак зарарлау;</p> <p>б) тапшырылган урман кишәрлеген һәм аның чикләрендәге территорияләрне төзелеш һәм көнкүреш калдыклары, агач калдыклары, бүтән калдыклар белән чүпләү;</p> <p>в) тапшырылган урман кишәрлеге мәйданнарын һәм аннан читтәге территорияләрне химик һәм радиоактив матдәләр белән пычрату (2011 елның 23 декабрендәге 548 номерлы Рослесхоз боерыгы белән расланган Урманнардан фәнни-тикшеренү эшчәнлеген, мәгариф эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен файдалану кагыйдәләренең 9 пункты).</p> <p>Агулы химик препаратларны куллану тыела (Россия Федерациясе Урман кодексының 112 статьясының 4 өлеше, 113 статьясының 1 өлеше, 114 статьясының 2 өлешенең 1 пункты, 4 өлешенең 1 пункты).</p>
8.	Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру	<p>Рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен тапшырылган урман кишәрлекләрендә табигый ландшафтлар, хайваннар дөньясы объектлары, су объектлары сакланьрга тиеш (Россия Федерациясе Урман кодексының 41 статьясының 3 өлеше).</p> <p>2012 елның 21 февралендәге 62 номерлы Рослесхоз боерыгы белән расланган Урманнардан рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен файдалану кагыйдәләре нигезендә:</p> <p>– рекреацияләү эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен урманнардан файдалану әйләнә-тирә мохиткә һәм кеше сәламәтлегенә зыян китерми торган ысуллар ярдәмендә башкарыла (6 пункт);</p> <p>– вакытлы корылмаларны, физкультура-савыктыру, спорт һәм спорт-техника корылмаларын вакытлыча урнаштыру барыннан элек агачсыз һәм куаксыз урыннарда, ә мондый урыннар булмаганда – артык кыйммәтле булмаган агачлар белән капланган, урманнарны үзләштерү проектында билгеләнгән урыннарда рөхсәт ителә (8 пункт).</p>
9.	Урман плантацияләре утырту һәм аларны эксплуатацияләү	<p>Плантация ясау максатларында түбәндәгеләрне файдалану рөхсәт ителми:</p> <p>а) су саклау зоналарында урнашкан урманнарны;</p> <p>б) табигый һәм башка төрле объектларны яклау вазыйфасын үтәүче урманнарны;</p> <p>в) кыйммәтле урманнарны;</p> <p>г) махсус яклана торган урман кишәрлекләрендә урнашкан урманнар.</p>
10.	Жимешле, жиләкле, декоратив урман үсемлекләре, дару үләннәре	2011 елның 05 декабрендәге 510 номерлы Рослесхоз боерыгы белән расланган Урманнардан жимешле, жиләкле, декоратив урман үсемлекләрен, дару үләннәрен

Тәртип саны	Урманнардан рөхсәтле файдалану төрләре	Урманнардан файдаланудагы чикләүләр
1	2	3
	үстерү	<p>үстерү өчен файдалану кагыйдәләре нигезендә:</p> <ul style="list-style-type: none"> - жимешле, жиләкле, декоратив урман үсемлекләрен, дару үләннәрен үстерү өчен, беренче чиратта, урман фонды жирләре составындагы урмансыз жирләр, шулай ук урманга әверелмәгән диләнкеләр, аланнарны һәм аларга урман культураларын утыртканчы урманның табигый торгызылуы мөмкин булмаган башка урман үсемлекләре белән капланмаган жирләр; рекультивацияләнергә тиешле (эшләнелгән торфлыклар һ.б.) (11 пункт) жирләр файдаланыла. – жимешле, жиләкле, декоратив урман үсемлекләрен, дару үләннәрен –үстерү өчен үзгәртеп коруга билгеләнмәгән, азкыйммәтле утыртма кишәрлекләре файдаланылырга мөмкин (12 пункт); – Россия Федерациясе Урман кодексының 60.15 статьясы нигезендә Россия Федерациясе Кызыл китабына, Татарстан Республикасы Кызыл китабына кертелгән үсемлек төрләре очрый торган урман кишәрлекләреннән жимешле, жиләкле, декоратив урман үсемлекләрен, дару үләннәрен үстерү өчен файдалану тыела.
11.	Урман үсемлекләренең утырту материалын (үрентеләр, чәчкеннәр) үстерү	<p>2011 елның 19 июлендәге 308 номерлы Рослесхоз боерыгы белән расланган Урманнардан урман үсемлекләренең утырту материалын үстерү өчен файдалану кагыйдәләре нигезендә:</p> <ul style="list-style-type: none"> урман үсемлекләренең утырту материалын (үрентеләр, чәчкеннәр) үстерү өчен, иң беренче чиратта, урман фонды жирләре составындагы урман белән капланмаган жирләренә, шулай ук урмансыз диләнкеләренә, аланнарны һәм башка, урман үсемлекләре белән капланмаган, урманнар урнашкан бүтән категория жирләре файдаланыла (11 пункт); урман үсемлекләренең утырту материалын (үрентеләр, чәчкеннәр) үстерү өчен урман үсемлекләренең яхшыртылган һәм сортлы орлыклары, яки, әгәр андый орлыклар булмаса, урман үсемлекләренең нормаль орлыклары кулланыла (12 пункт); урман үсемлекләренең утырту материалын (үрентеләр, чәчкеннәр) үстерү өчен урман үсемлекләренең районнарда бүленмәгән орлыкларын, шулай ук сыйфаты тикшерелмәгән урман үсемлекләре орлыкларын, чәчүлекләрен һәм башкаларын куллану тыела (13 пункт); Россия Федерациясе Кызыл китабына, Россия Федерациясе субъектлары кызыл китапларына кертелгән үсемлек төрләре очрый торган урман кишәрлекләрен урман утыртмаларының утырту материалын (үрентеләр, чәчкеннәр) үстерү өчен файдалану Россия Федерациясе Урман кодексының 60.15 статьясы нигезендә тыела.
12.	Жир асты байлыкларын геологик өйрәнүне гамәлгә	Яшел зоналарда һәм урман паркы зоналарында урнашкан урманнарда файдалы казылма ятмаларын эшкәртү тыела

Тәртип саны	Урманнардан рөхсәтле файдалану төрләре	Урманнардан файдаланудагы чикләүләр
1	2	3
	ашыру, айдалы казылмалар эзләү һәм чыгару	(Россия Федерациясе Урман кодексының 114 статьясының 2 өлешенең 4 пункты, 4 өлешенең 1 пункты). Жир асты байлыктарын геологик өйрәнү, айдалы казылмаларны эзләү һәм чыгару максатында урманнарда файдаланганда түбәндәгеләр рөхсәт ителми: а) бульдозер ярдәмендә агачлар аудару һәм урман кишәрлекләрен агач үсемлекләреннән чистарту, чик буе полосаларын һәм урман авызларын агач калдыктары белән чүпләү, урман авызындагы агач кәүсәләрен һәм скелет тамырларын зарарлау, жәйге чорда яңа киселгән агачларны махсус чараларсыз гына урманда саклау; б) урман утыртмаларын суга батыру һәм озак итеп су бастыру; в) бирелгән урман кишәрлегеннән читтә урман утыртмаларын, үсемлекләр капламын һәм туфракны зарарлау; г) урманнарны төзелеш, сәнәгать, агач, көнкүреш һәм бүтән калдыктар, чүпләр белән чүпләү; д) бирелгән урман кишәрлеге мәйданын һәм аның чикләрендәге территорияләрне химик һәм радиоактив матдәләр белән пычрату; е) ирекле, билгеләнмәгән маршрутлар буйлап, шул исәптән урман кишәрлегеннән читтә транспорт чараларында һәм бүтән механизмнарда йөрү (2010 елның 27 декабрендәге 515 номерлы Рослесхоз боерыгы белән расланган Урманнарда жир асты байлыктарын геологик өйрәнү буенча эшләр башкару, айдалы казылма ятмаларын эшләү буенча файдалану тәртибенең 18 пункты).
13.	Сусаклагычлар һәм башка төрле ясалма су объектлары, шулай ук гидротехника корылмалары, елга портлары, причаллар төзү һәм эксплуатацияләү	Тыюлыклы урман кишәрлекләрендә сусаклагычлар, башка төрле ясалма су объектлары, шулай ук гидротехника корылмалары, елга портлары, причаллар төзү һәм эксплуатацияләү тыела (Россия Федерациясе Урман кодексының 119 статьясының 3 өлешендәге 5 пункты).
14.	Линияле объектлар төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү	Урманнарны линияле объектлар төзү, үзгәртеп кору һәм эксплуатацияләү өчен файдаланганда түбәндәгеләр рөхсәт ителми: а) тапшырылган урман кишәрлегеннән читтә урман утыртмаларын, үсемлекләр капламын һәм туфрак зарарлау; б) тапшырылган урман кишәрлеген һәм тапшырылган урман кишәрлегеннән читтәгә янәшә урнашкан территорияләрне төзелеш һәм көнкүреш калдыктары, агач калдыктары, бүтән калдыктар белән чүпләү; в) тапшырылган урман кишәрлеге мәйданын һәм аннан читтәге территорияләрне химик һәм радиоактив матдәләр белән пычрату; г) тапшырылган урман кишәрлеге һәм тиешле сак

Тәртип саны	Урманнардан рөхсәтле файдалану төрлөрө	Урманнардан файдаланудагы чикләүләр
1	2	3
		<p>зоналарыннан читтә ирекле, билгеләнмәгән маршрутлар буйлап транспорт чараларында һәм бүтән механизмнарда йөрү (2011 елның 10 июнәндәгә 223 номерлы Рослесхоз боерыгы белән расланган Урманнардан линияле объектлар төзү, үзгәртеп кору, эксплуатацияләү өчен файдалану кагыйдәләренәң 15 пункты).</p> <p>Урман паркы зоналарында урманнарда линияле объектлар төзү, үзгәртеп кору һәм алардан файдалану максатларында урманнардан файдалану тыела (Россия Федерациясе Урман кодексының 114 статьясының 2 өлешендәгә 5 пункты).</p>
15.	Агач һәм башка урман ресурслары эшкәртү	<p>Яклагыч урманнарда, шулай ук махсус якланучы урман кишәрлекләрендә урман эшкәртү инфраструктурасы ясау тыела (Россия Федерациясе Урман кодексының 14 статьясының 2 өлешә).</p> <p>Урманнарны үзагач һәм башка урман ресурслары эшкәртү өчен файдаланганда түбәндәгеләр рөхсәт ителми:</p> <p>а) жир өсте һәм туфрак эче су агынтыларын бозарлык, урман кишәрлекләрен су бастырырлык яисә сазландырырлык итеп эшләр башкару һәм корылмалар төзү;</p> <p>б) тапшырылган урман кишәрлеген һәм тапшырылган урман кишәрлегеннән читтә янәшә торучы территорияләрне төзелеш һәм көнкүреш калдыклары, агач калдыклары, бүтән калдыклар белән чүпләү;</p> <p>в) тапшырылган урман кишәрлеге мәйданнарын һәм аннан читтәгә территорияләрне химик һәм радиоактив матдәләр белән пычрату;</p> <p>г) тапшырылган урман кишәрлегеннән читтә ирекле, билгеләнмәгән маршрутлар буйлап транспорт чараларында һәм бүтән механизмнарда йөрү (Россия Табигать ресурслары һәм экология министрлығының 2014 елның 1 декабрәндәгә 528 номерлы боерыгы белән расланган Урманнардан агач материалы һәм башка урман ресурслары эшкәртү өчен файдалану кагыйдәләренәң 6 пункты).</p>
16.	Дини эшчәнлекне гамәлгә ашыру	<p>Дини эшчәнлек башкарганда түбәндәгеләр рөхсәт ителми:</p> <p>а) тапшырылган урман кишәрлегеннән читтә урман утыртмаларын, үсемлекләр капламын һәм туфрак зарарлау;</p> <p>б) тапшырылган урман кишәрлегеннән читтә өске һәм туфрак эче сулары агып төшүне бозарлык, урман кишәрлекләрен су бастырырлык яисә сазландырырлык итеп эшләр башкару һәм корылмалар төзү;</p> <p>в) тапшырылган урман кишәрлеген һәм аның янындагы территорияләрне төзелеш һәм көнкүреш калдыклары, агач калдыклары, бүтән калдыклар белән чүпләү;</p> <p>г) ирекле, билгеләнмәгән маршрутлар буенча транспорт чараларында һәм бүтән механизмнарда үтеп керү.</p>

Гамәлдәге урман орлыкчылык объектларының нормативлары һәм параметрлары әлеге урман хужалыгы регламентында әзерләнми, урман орлыкчылык объектлары турында белешмәләр ел саен Россия Табигать ресурслары һәм экология министрлыгының «Дәүләт урман реестрын алып бару формаларын раслау турында» 2016 елның 06 октябрәндәге 514 номерлы боерыгы белән расланган 14-ГЛР формасы буенча яңартыла.
